BU SAYIDA:

Çaldıran Zaferi

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAMİM ÜTKÜN

Sayı: 13

50 Krş.

ACAR BOKSÖR

ACAR, AĞIR SIKLET BOKS ŞAMPİYONASINA HAZIRLANIYORDU.

BÜYÜK BOKSÖR OLDUĞUNU KABUL EDİYORUM, AMA BİRAZ KİLO ALMAN LÂZIM, ACAR.

SUS ARTIK! RAHATSIZ ETME!

ERTESİ GÜN.

AYY! O DA NE ÖYLE?

BENİM ACAR, SENİ GÜLDÜRÜP KİLO ALMANA ÇALIŞIYORUM.

GÜLBAKALIM SEN..

ACAR'I BALIK YAĞI İÇMEYE KANDIRAMAM. SUSADIĞI ZAMAN KENDİ İÇER.

SU TANKI

BALIK YAĞI

BİRAZ SONRA.

SUTANKINA KOYDUĞUM YAĞDAN İÇTİN Mİ?

HAYIR! BANYO YAPTIM.

FAZLA HAREKET ETME. AKLIMA BİRŞEY GELDİ.

BU ÜZÜMLÜ ÇÖREKLERİ SEVERSİN.

BÖYLE KİLO ALMAYA CAN FEDA.

OH. ÇOK YEDİM. BAŞIM DÖNÜYOR.

YAPAMIYORUM.

KAÇMA DA SENİ PESTİLE ÇEVİREYİM

SEN PES. TİLİN NE OLDUĞUNU BİLİR MİSİN?

BLAM!

KUPADAN İLAÇ İÇECEK OLSAM KAZANDIM YA...

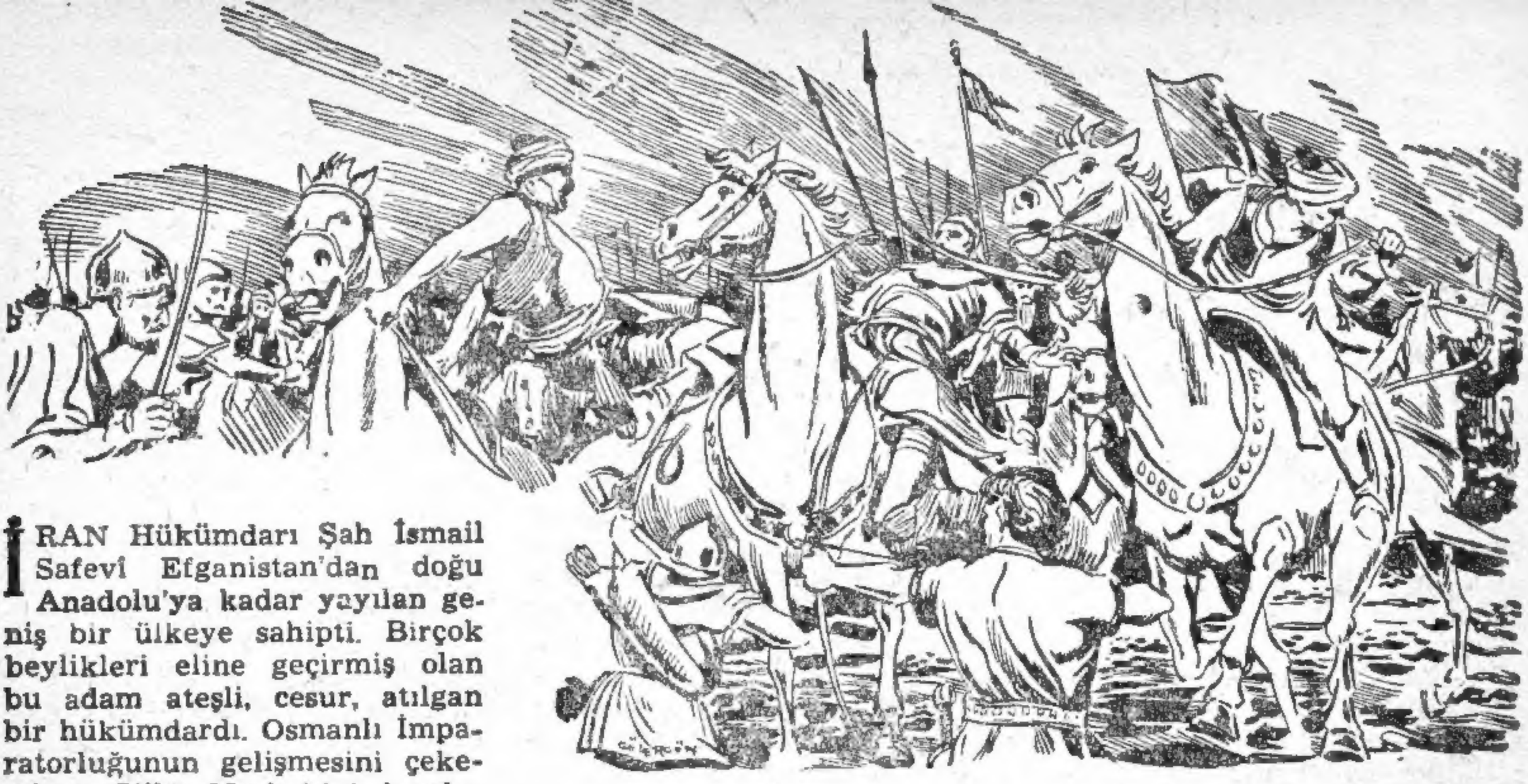

Çaldıran Savaşı

444 sene evvel 23 Ağustos 1514 te, Yavuz Sultan Selim, Çaldıran'da Şah İsmail'i mağlup etmişti.

İRAN Hükümdarı Şah İsmail Safevi Efganistan'dan doğu Anadolu'ya kadar yayılan geniş bir ülkeye sahipti. Birçok beylikleri eline geçirmiş olan bu adam ateşli, cesur, atılgan bir hükümdardı. Osmanlı İmparatorluğunun gelişmesini çekemiyor, Şiilik Mezhebini Anadolu'ya sokmak istiyordu. Bu düşüncè ile savaş hazırlıkları yapmış, Mısır Sultanı ile gizli bir anlaşma imzalamış ve Yavuz'un kardeşleriyle olan iç savaşlarında bu şehzadelere yardım etmişti.

Yavuz karşısındaki sağlam ve kuvvetli düşmanın niyetlerini iyi anladığı için batı devletleriyle iyi geçinme yolunu tutarak yüzünü Doğuya çevirmişti. İki müslüman memleket arasında elçiler gidip geldi, mektuplar yazıldı ve nihayet savaş, önüne geçilmez bir duruma girdi.

İran Azerbaycanında, Makunun güneyinde Hoy şehrinin yakınlarında bulunan uzun bir vadi olan Çaldıran'da 22 Ağustos 1514 te Osmanlı ve İran orduları karşılaşmış bulunuyordu.

Dört aydan fazla bir müddet, bütün ağırlıklariyle yürümüş, çok fazla yiyecek sıkıntısı çekmiş, perişan olmuş, hayvanları bitkin bir hale gelmiş olan Yavuz'un ordusu daha 14 Ağustosta Eleşgirt civarında geri dönmek istemiş, o zaman Yavuz:

— Çoluk çocuğunu düşünenler, geriye, karılarının yanına gitsin. Biz buraya geri dönmek için gelmedik. Ölümden korkanlar gitsin, düşmanla çarpışacak mertler benimle gelsin, eğer içinizde erkek yoksa ben yalnız giderim!

Demiştir. Bunun üzerine askere bir gayret gelerek yoluna devam etmiş ve er meydanına gelmişlerdir.

Şah İsmail'in mâkemmel bir ordusu ve meşhur süvarileri vardı. Hepsi bakımlı ve besliydiler. Kendi topraklarında bulunuyorlardı. Hiç yorulmamışlardı.

23 Ağustos 1514 te, sabahleyin başlıyan savaş on iki saat kadar sürdü. Yavuz'un topları ve ünlü kumandanlarının gayreti ile daha dinlenecek vakit bulamayan asker elirden geleni yaptı. Tehlikeli bir duruma düşen ordu Yavuz'un sert emirleri ve hertarafa yetişmesiyle düşmana yüz çevirtti. İran ordusu bozuldu. Şah İsmail iki yerinden yaralanarak ele geçecekken Hızır adında birinin hazırladığı ata binerek kaçtı.

Çaldıran savaşının kazanılması Türk ordusuna İran kapılarını açmış oluyordu.

Çalışkan

Çalışkan, gün kaçırmaz, rahat rahat çalışır,
Kolay geçer sınıfı, intizama alışır.

Sevinerek ders yapar, geri kalmaz kimseden,
Hisse kapar her şeyden, varlığını hiseden.

Boş geçen gün ziyandır, bunu bilir çalışkan,
Anlar, kavrar dersini, seve seve çalışan.

Çalışanlar geçirmez tatili de bedava,
Sınav günü gelmeden hazır olur sınava.

Anlamazsa dersini, uyuyamaz sormadan,
Sormak ayıp değildir, zaman yürür durmadan.

Sorsan kızmaz öğretmek, sorulmazsa üzülür,
Sorulunca çocuklar, kör düğümler çözülür.

Giden günler ölmüştür, beklemeyin dirilmez,
Öğrenmezsen gününde, sonra birşey bilinmez.

Zevkle, neşe beyinde müşkülleri sindirir,
Öğretmenler kalbdeki korkuları sildirir.

Kafaları işletmek kazanmanın tılsımı,
Kazananlar güldürür akrabayı hısımı.

Çalışkanın hakkıdır; armağanlar, (alkış) lar,
Bütün dünya okuyup çalışanı alkışlar.

Sınıf geçen çalışkan çocuklara ad bulun,
(Çalışkan) ad, en güzel madalyası okulun.

SAFİ DÜMER

Karındaşım

OĞUZ HAN

BÜYÜK TÜRK ROMANI

- 13 -

Yazan: Aptullah Ziya KOZANOĞLU

OĞUZ TEKİN, bu, İskender savaşı ile ilgilenmişti.

— Sınırlarımıza kadar gelen ve dahi adı yenilmez diye çıkan bu yabancı ile karşılaşan ordumuzun adına neden Amazonlar, dediler?

— Kendi dillerinde atla gezen kadınlara Amazon derlermiş. İskender'in öncülerini gece baskın ile dağıtıp atı Busefal'ı ve öncülerinin hazinesini kaldıranlar, o çağlarda Türk Oakanı olan Alangoya hatunun kırk akıncı kadını imiş, (Karıları böyle binici ve atıcı olan ulusun erkekleri ne korkunç olur!) diye bizimle bir daha karşılaşmadan geri çekilip gitmişler ve Çin yolunda ilerlemekten caymışlar

Oğuz Tekin:

— Bir baskından yılacak kadar ödelek mi imişler?

— Hayır! Yalnız baskın ve akın yüzünden değil, İskender'in aç kalan askerlerini doyurması için Türkler kendisine bir koyun sürüsü hediye ederler. Bu sürüden gebe bir koyun bir kuzu doğurur. Kuzunun başı İskender'in yendiği ve öldürttüğü Iran Şahı Dara'nın tacının renginde ve şeklindeedir. Fakat tacın iki yanında koç yaraçlarına benzer iki çıkıntı daha görülür. İskender kuzuyu görünce çok ürker: (Bu işte tanrıların lânetini görüyorum,) der. Daha ileri gidersek başımıza taktığımız Dara'nın tacını bu Koyunlular lekeleyecek.) Ordusu da memleketine dönmek istediği için dedelerinizle uğraşa girmekten çekinerek yüz geri eder.

— Amma kendi ülkelerine değil, Hind'e gittiklerini söylemiştin.

Yalvaç, İskender'in yurduna dönmekten cayarak, Hint eline doğru kaymasının hikâyesini şöyle anlattı:

— İskender'in at uşağı savaşı bırakır da yurtlarına dönerlerse, kendi yıldızının da kararacağını düşünerek, İskender'i Türk eline doğru yürümezlerse bile güneye, Hint eline inmeleri için kandırdak kaygısında imiş.

Birgün, kendi illerinde ağaçlardaki bir meyvadan çıkarılan zeytinyağının İran'da yerden fışkırdığını görerek, İskender'e koşar:

(— Tanrı Jüpiter'in, kahraman oğlu, baban kavga tanrısı ile, anan güzellik tanrıçası elele vererek yardıma koştular.)

İskender kendisine Tanrının Oğlu diye selâm verilmesinden çok hoşlanırdı. Uşağının bu tilkivarî yaltaklanmasından keyiflendi:

(— Neler gördün hele bir anlat!) diye buyurdu.

(— Yerden zeytinyağı fışkırdığını gördüm ey Tanrı Oğlu!)

(— Zeytinyağı mı? Sen çıldırdın mı? Çevremizde bir tek zeytinağacı bile yok.)

(— Tanrıların alkışı bura-

— Bana yürüyeceğim yolu gösterecek başka bir hakanın savaşlarını anlatmanızı beklerdim.

dan geliyor işte, Çevremizde ağacı olmadığı halde yerlerden zeytinyağları fışkırıyor.

(— Peki bu bize ne gibi bir amaç gösterir ki?)

(— Bu; Tanrı pederinizin şanlı savaşlarınıza yenilerini eklemenizi dilediğini, gösterir. Hem bu gösterişi başka bir fal ile de pekleştirebiliriz.)

(— Yeniden kurban mı keseceğiz?)

(— Hayır, büyüklerin kurbanları büyük olur, bu sefer hayvanlar üzerinde değil, bir insan üzerinde falımızı açacağız.)

Meğer İskender, yüzü çirkin, fakat kafası ve bileği çok güçlü bir İranlı'yı yanına yanaşma olarak almış, yatağını ona yaptırıyor, elbiselerini, posatlarını (*) ona temizletiyormuş. Eskiden İran Kralı Dara'ya da at uşaklığı ettiği için, işini güzel beceren bu yeni uşağın kendi yerini alacağından korkan, Makedonyalı eski uşak, yoksula bir tuzak kurmuş.

— Yeni yanaşmanız İranlı çok güçlü gözüküyor. Kendisini yerden fışkıran zeytin yağına bulayalım, yakalım. Eğer yanmaz, dayanabilirse, gücünü ölçmüş ve kendisinin Tanrı babanız yanından size gönderildiğini anlamış oluruz. Eğer dayanamaz da yanarsa Tanrıların dileklerini yanan vücudü üzerindeki belirecek olan işler bize bildirmiş olur.

Bu sözleri yoksul İranlı uşak da dinliyormuş. Ölümü göze alarak ya İskender'inen yakını olmayı, ya da yok olmayı hoş görmüş. Hayatını ortaya koyarak bir kumar oynamış.

— Büyük Tanrı oğlu beni bu uğurda bir dene, diye rica etmiş.

«İskender de yeni uşağını denemelerini buyurmuş. Yoksulu yerden fışkıran zeytinyağı sandıkları nefte bulamışlar. (*) Vermişler ateşi; İranlı birden çöl fundası gibi parlayıvermiş, yanar meşale olmuş.

«Can acısından kargılanmış geyikler gibi böğürerek koşmağa başlamış. Önüne çıkan bir dereye dalmış, ateşi sönmüş amma, yüzü gözü, derisi, gerisi hep yanmış, ütülenmiş bitli horozlar gibi cascavlak kalmış.

Baygın halde yere yatırmışlar. Kâhinler gelmişler, yanan derileri üzerindeki izlerin bir fil hortumuna benzediği mânâsını çıkarmışlar: Atları fil olan bir diyara savaş açmanıza Tanrıların buyruğu var,) demişler. Böylece Iskender, güneye Hind iline doğru gitmiş.

(Devamı gelecek sayıda)

(*) Posat: *Zırhlı koruyucu elbise.*

(*) *Yerden fışkıran bu petrol damarının 2000 sene kimseler değerini anlayamamışlar, tarihler bu olayı yazdıkları halde petrol arayıcıları İran'da araştırma yapmamışlardı.*

ÇOCUKLARIMIZA AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Allah İçin İBADET

SİZE İslâm medeniyet ve hukukundan birer cümlelik söz ettim. Bunlar üzerinde daha çok konuşacağız. Dinimizin dünya bakımından koyduğu ve yüksek bir ahlâkın temelini teşkil eden esarları öğrenmeğe çalışacağız.

İslâmlığın diğer büyük bir grup esası daha vardır ki, o esaslar Kul ile Allah arasındaki bağları, usulleri, münasebetleri gösterir.

Kul ile Allah arasında Kur'an Kerîm'in işaret ve tâyin ettiği esasları bir kelime ile anlatmak istersek bu: İBADET'tir. İbadet, kulun Allaha müteveccih vazifeleri, edâsı gerekli BORÇLARI'dır.

Demek oluyor ki, İslâm'ın esasları İKİ büyük kısımda toplanır. Biri Allah'la Kul arası, diğeri ise insanların insanlarla olan münasebetlerine, yeni dünya ve toplum işlerine aittir. Dinin, sadece, insanın Allah'a doğru meyilleri, inanışları, ibadetleri olduğunu, bunun dışında yeri olmadığını söylemek yanlıştır.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

ATALAR SÖZÜ

Atın kulağın kesün yine AT'dır
Domuzun kuyruğun kesün
yine DOMUZ'dur

KULAK, kuyruk gibi şeyler değişmekle temelli bir değişme elde edilemez. Şekle ait eksikler veya eklerle o şeyin özü değişmez. Atın kulağı kesilmekle at AT olmaktan çıkmaz. Domuzun kuyruğu kesilmekle de onun DOMUZ'luğu giderilmez.

Asıl büyük değişiklik ÖZ'de olmak gerektir. Ümmî olan yani okuyup yazma bilmiyen bir insan bilginler gibi giyinip kuşanmakla, onlar gibi gözlük takmakla cehaletinden kurtulamaz. Bilgin bir adam da şekilde bazı noksanları olsa, mânevî değerlerinden bir şey kaybetmez.

Ay Alioğlu

BİR AÇIKLAMA

Bundan yıllarca önce çıkardığımız haftalık mecmuada (Kızıltuğ) adlı eserimi yazarken eski Türkçe kelimelerin yeni Türkçelerini ayrıca bildirirdim. Yazımın yarısını bu kelimeler kaplardı. Sonradan kitap şeklinde çıkan (Kızıltuğ) un her yeni baskınsanda bu kelimelerden bir çoğunun karşılığını yazmağa lüzum kalmadı, gençlik, eski türkçe kelimelerin çoğunu artık biliyordu. Oğuz Han kitabımı hazırlarken bilinmeyen eski türkçe kelimelerin karşılığını koymamağa, mânâlarını okuyucularımın sözün gelişinden kendi kendilerine çıkarmalarını sağlamağa karar vermiştim. Aldığım birçok dilekler-den bu halin kitabın akışını kestiğini öğrendim. Okuyucularımın bildiklerinden şüphe ettiğim kelimelerin mânâlarını ayrıca vereceğim.

A. Z. K.

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

Bütünlemeye hazır mısınız ?

YAZAN: SADIK ÖVET

SEVGİLİ çocuklar,

Bütünleme imtihanlarının başladığı aydayız. Bütünlemeye kalanların tatillerinin kuruntu ile geçirdiklerini ve gezdikleri, eğlendikleri, dinlendikleri zamanlarda kendilerini rahatsız eden, hatta oyun zevklerini kaçıran, tedirgin eden bir şeyin daima onlarla beraber olduğunu hepimizin bilmesi lâzım. Bu arkadaşlarınızı da düşünelim ve BUTUNLME kelimesini inceleyelim. Bu durumda olanlar birçok sebeplerden derslerini tam yapmamışlardır. Ödevleri, çalışmaları BÜTUN olmamıştır. Şimdi bu arkadaşlarınız yaz aylarında bu noksan ders ve ödevlerini gözden geçirmiş, tam olarak hazırlamış yâni bütünlemişlerdir.

Bütünlemeye neden kalınır? Evvelâ bu durumda olan arkadaşlarınızın tarafını tutarak konuşalım. İlkokuldan ortaokula geçince karşınıza her dersi ayrı ayrı okutan öğretmenler çıkar. İlk aylarda öğretmenler yeni gelenleri hemen tanıyamaz. Çünkü sınıflar kalabalıktır. Yapılan yazılı ve sözlü yoklamalarda düşük bir numara alınırsa düzeltmek zor olur. Bazan öğretmen hastalanır, yeni gelen sizi tanıyıncaya kadar zaman geçer, yine alınacak zayıf bir not sizi bütünlemeye kadar götürebilir. Veya siz hastalanır, okula devam edemezsiniz. Dersler, konular, ödevler birikir, yetiştiremezsiniz. Yahut da yıl içinde okul değiştirirsiniz. Gittiğiniz yerde dersler ilerlemiştir, bunları yetiştirmek güçleşir. En tehlikelisi bir evvelki sınıftan zayıf bilgi ile gelmiş olmaktır. Bu gibiler daima aksar, netice ortalamayı dolduramaz, bütünlemeye kalır.

Bu işte baştan savmacılığınız, suçunuz yok mu? Şüphesiz var. İlkokulda bütünlemeye kalan arkadaşlarınız, eğer hasta değillerse, derslerine ilgi göstermemiş, isteneni yapmamış, çalışmamış demektir. Ortaokuldaki bazı arkadaşlarınız da ilk zamanlarda belki okulu yadırgamış, belki ödevini yapmamış, dersi dinlememiş, kitabile fazla uğraşmamıştır. İşte şimdi (Buyrun bütünleme imtihanına) diyorlar.

Padişahlardan IV. Murad'ın çok sert, dediğini yaptıran, koyduğu yasakların yerine getirilip getirilmediğini kontrol eden, güçlü kuvvetli bir insan olduğunu biliyorsunuz. Zamanında tütün içmeyi yasak eder ve zaman zaman dolaşarak emirlerini dinlemeyenleri görürse öldürdür. Bir gece yine dolaşırken bir evden sızan ışık görür, şüphelenir, kapıyı vurup içeri girer. Her taraf örtülü olduğundan odadakiler duman içinde bu kıyafet değiştirmiş padişahı tanıyamazlar, tiryakilerden biri zannederler. Merhabadan sonra içlerinden biri yeni gelenin adını sorar:

Misafir:

— Murad, der.

Soran bir durur, çünkü padişahın ismi de Murad.

Merakla yine anlamak ister, padişah sanki onlardanmış gibi:

— Canım, Murad dedik ya! diye tekrar eder.

Beriki adamakıllı kuşkulanır, içine bir şüphe düşer, bu defa çekinerek:

— Hangi Murad?

Deyince, padişah başile bir yeri işaret eder gibi yaparak ve gür bir sesle:

— O, Murad!

Derdemez, soran karşısındakinin padişah olduğunu anlar, dizleri titremeğe başlar ve tütün içen, çubuk çekenlere dönerek:

— Arkadaşlar! Buyrun cenaze namazına, der.

Derslerine ilgi göstermeyen, bütünlemeye aldırış etmeyen, hazırlanmayan arkadaşlarınıza belki faydası olur düşüncesi, (Buyrun bütünleme imtihanına) sözü, bana bu tarih hikâtesini hatırlattı. Acı da olsa sakın ürkmeyin.

Çocuklar, bütünlemede parolanız şu olacak: Dönmek yok, geçmek var. Peki nasıl geçeceğiz? Nasıl hazırlanacağız? Çalışma programı yapacağız?

İşte size çalışma programı veriyorum: Kitabın konularını günlere böleceksin. O günlerde sözü, bana bu tarih hikâyesini bu konuları behemehal okuyacak, özet çıkaracaksın. Okuduklarını arasıra başkalarına da larını arasıra anlatabilirsin. Kitap bittiği zaman imtihan günü gelmiş sayılır. Bir iki defa özetleri okuyacaksın. Bu çalışma günlerinde erken kalkacaksın. Çünkü erken saatler başınızın en iyi ders aldığı zamanlardır. Öğleden sonra gezme yaparsan iyi olur. Gezme ve dinlenmeden sonra yeniden çalışacaksın. Sonra korkmadan, gögsünü gere gere bütünlemeye girecek, dersleri BUTUN yaptığını seni imtihan edenlere inandıracaksın.

— Buyurun cenaze namazına!

ÇEMBERLITAŞ

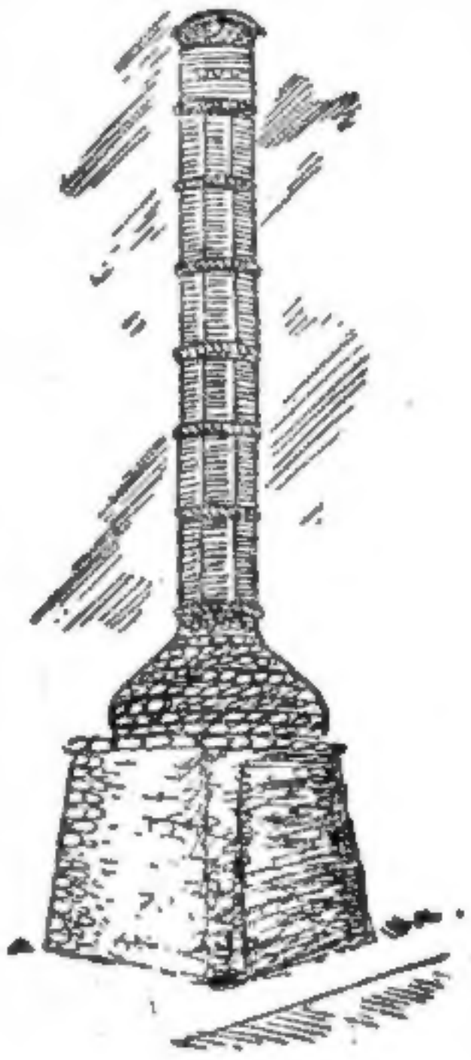

İstanbul'da, Çemberlitaş adını taşıyan semtte bir dikilitaş vardır. Çemberlitaş işte bu dikili taştan isim almıştır.

Bu taş çok eski zamanlardan kalmadır. Çok eskiden, Anadolu'da Helyopolis adlı bir şehir vardı. Bu dikili taş orada idi. Üstünde de bir heykel vardı. Sonradan Romalılar bunu İtalya'nın başşehri olan Roma'ya götürdüler.

İstanbul'u büyük bir şehir haline getiren Kostantin adlı Roma İmparatoru da 330 tarihinde bu dikili taşı Romadan İstanbul'a getirtti, şimdiki yerine diktirdi. Üstüne de kendi heykelini koydurdu.

Yani Çemberlitaş 1648 yıldır burada.

Büyük Kostantin'in ölümünden sonra oğlu ve torunu taşın üstüne kendi heykellerini koydurdular. O zamanlar taşın yüksekliği 57 metre kadar vardı. 1081 yılında yani bundan 877 yıl evvel dikili taşa bir yıldırım çarptı. Bir kısmını yıktı. O zamanın Bizans İmparatoru dikili taşı tamir ettirdi. Üstüne de yaldızlı bir haç diktırdi.

Türkler, İstanbul'a sahip olduktan sonra bu haçı kaldırdılar. Yıllarca sonra bir yangın oldu. Bu dikili taş da yandı. 1709 yılında taşın altına bir duvar örüldü. Çatlıyan taşlar çemberle kuşatıldı. İşte o zamandan sonra da bu dikili taşın adı Çemberlitaş oldu.

EZOP'TAN HİKÂYELER

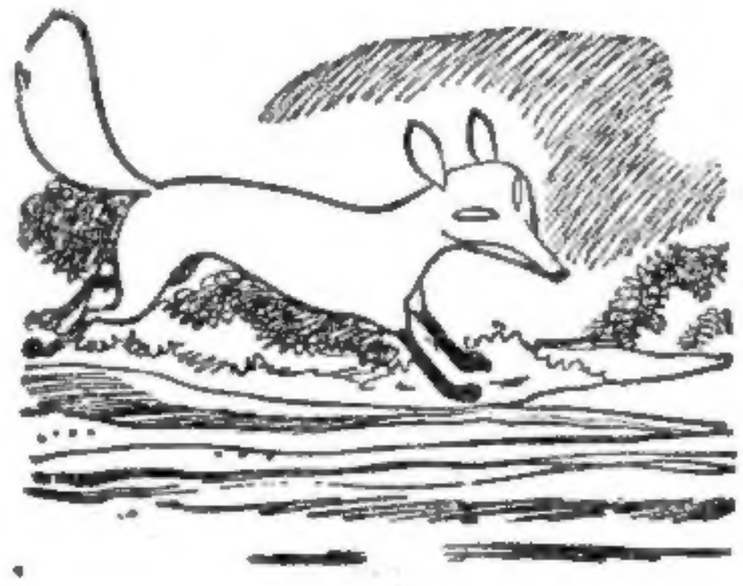

Adam ve Tilki

Bağı ve meyva bahçeleri tilkiler tarafından pek çok zarar görmüş olan bir adam bir gün tilkilerden birini tuzağa düşürmeğe muvaffak olmuştu. Adamcağız o kadar öfkeliydi ki hayvanın kuyruğuna terebentin yağına batırılmış kıtık bağlayıp ateşe verdi. Korku ve acı içerisinde neye uğradığını bilemeyen tilki, can havliyle içerisinde, kendisini olgunlaşmış, hasat vakti gelmiş olan buğday tarlasının içerisine attı. Buğdaylar ateş aldı. Rüzgârın da tesiriyle tarla birkaç dakika içerisinde yanıp kül oldu.

ÖFKE İLE KALKAN ZARARLA OTURUR.

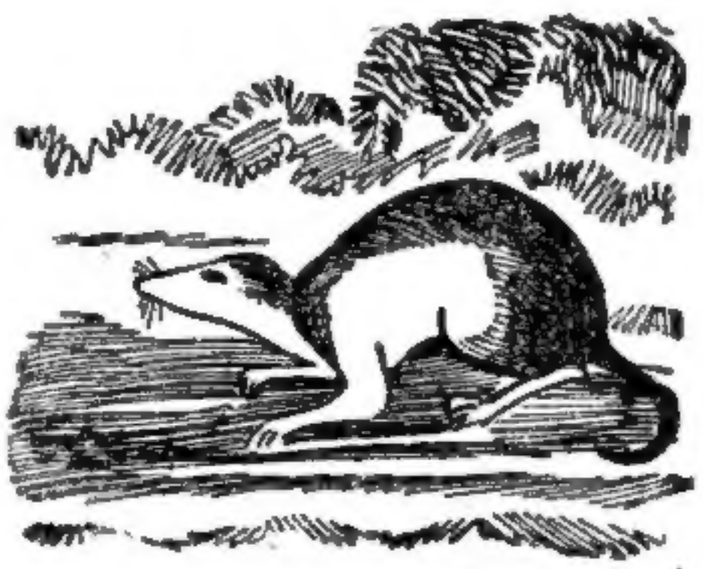

Kedi ve Fareler

Evin içini fareler istilâ etmişti. Sahibi onlardan kurtulmak için bir kedi aldı. Fare avcılığı ile ün salmış olan kedi kısa zamanda evde müthiş bir panik yarattı. Canavarın elinden kurtulabilen zavallı farecikler, tavan arasında, rafların en üst katından aşağı inemez oldular. Kedi av bulamayınca günden güne zayıflamağa başladı. Nihayet bir gün duvardaki bir deliğe ön ayakları ile asıldı ve ölü taklidi yapmağa başladı. Bu şekilde fareleri kandıracağını umut ediyordu.

Fakat ihtiyar bir fare yavaşça rafın kenarına geldi, kedinin hilesini hemen anladı. «Ah, zavallı kedicik,» diye onunla alay etti, eğer içine saman doldurup da ortaya koysalar, gene de yanına yaklaşmazdık.»

TECRUBELİ İNSANLAR KOLAY ALDANMAZLAR.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASİ

SAYI: 13 **CİLT: 1**

20 AĞUSTOS 1958

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:

CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan:

OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan:

TÜRKİYE YAYINEVİ

Ankara Caddesi No. 36

İstanbul

Telefon: 22 37 14

Basıldığı yer:

TÜRKİYE BASIMEVİ

İç mecmua: APA Ofset

Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı: 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır. İlânın santimi 8 liradır.

MERAKLI YILDIZ

KÜÇÜK YILDIZ çok meraklı idi. Her gece dünya bulutların altından geçerken mümkün olduğu kadar eğilir, yeryüzünde olup bitenleri görmeğe çalışırdı. Dağlar, ovalar, birbirlerini takip eder, sokaklarda insanlar dolaşır, tirenler süratle akıp giderdi. Küçük yıldız yerde olmak, insanların arasına karışmak isterdi ama, Yıldızlar Kraliçesi müsaade etmez, otur oturduğun yerde derdi.

Bir gece lüzumundan fazla eğildi, dengesini kaybederek yuvarlandı. Yeryüzündeki insanlar göğe baktılar ve heyecanla, birbirlerine «Bakın bir kuyruklu yıldız,» diye seslendiler... Çocuklar sevinç çığlıkları atıp, dilekler dilediler.

Küçük yıldız bütün gece yuvarlandı. Sabah olup da ortalık aydınlanınca küçük yıldız kendisini bir çayırlıkta buldu... Yer, ağaçlıklar vardı, küçük bir dere yeşillikler arasında mırıldanarak akıyordu. Yeryüzü küçük yıldızın düşündüğünden güzeldi... Küçük yıldız mesuttu.

Çok geçmeden çocuklar koşuşarak çayırlığa gelmeğe başladılar. Küçük yıldızı görünce durakladılar, onu seyre koyuldular.

— Bakın ne kadar güzeel bir çiçek, diye cıvıldadılar.

Küçük yıldız onların konuşmalarını işitiyor ve memnun oluyordu. Her gece gökyüzündeki arkadaşları ile selâmlaşıyor, onlara yeryüzündeki güzel hayatı anlatıyordu. Yıldızların bazıları onun bu sözlerine kandılar, onlar da toprağa düştüler.

İşte, ışıklı yaz gecelerinde gökyüzüne baktığınız zaman, çayırlıklarda yaşamak için toprağa düşen yıldızlar görürsünüz. Onlara çayır yıldızları deriz, halbuki hakikatte gökyüzünden merakları yüzünden fazla eğilip aşağı yuvarlanmış olan kuyruklu yıldızlardır.

TÜRK BÜYÜKLERİ

TEVFİK FİKRET

1868 de İstanbul'da doğan Mehmet Tevfik Galatasaray Lisesinde okuduktan sonra kısa bir zaman için memurluk yaptı, sonra öğretmenliğe geçerek ayni okulda Türkçe okuttu ve bir zaman sonra Lisenin Müdürü oldu. Bir anlaşmazlık yüzünden ayrılarak Arnavutköy Kolejinde Türkçe öğretmenliği yaptı. Tanin gazetesini kuranlar arasında bulunan Mehmet Tevfik, Edebiyatı Cedide devrinde yazılarına Tevfik Fikret imzasını koydu ve bu isimle meşhur oldu. Temiz bir benliği, yüksek bir insanlığı ve vatanseverliği olan Tevfik Fikret «Rübâbı-Şikeste», «Rübabın Cevabı», «Kalûk'un Defteri», «Şermin» isimli şiir kitaplarını bırakmış 19 Ağustos 1915 te vefat etmiştir.

BİLGİ KÖŞESİ

İLK PARAYI KİM YAPTI?

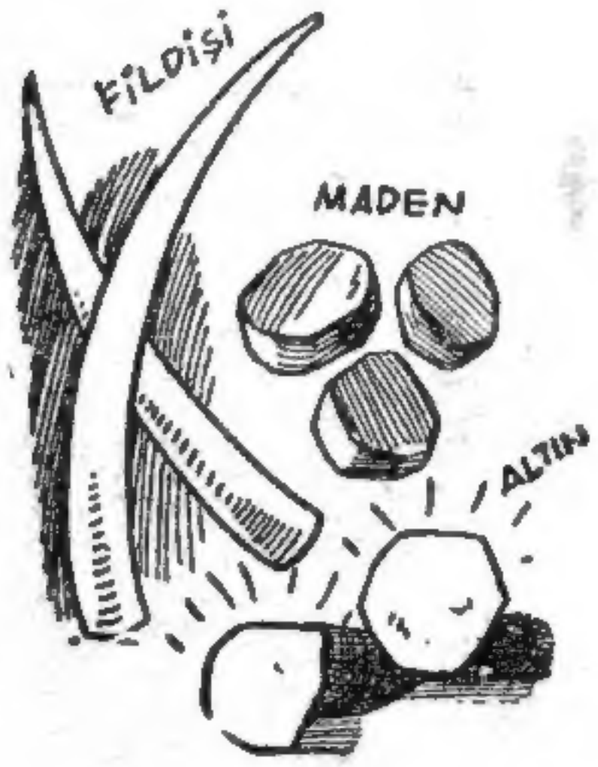

İşte size önemli bir mesele: Acaba ilk parayı kim yaptı?

Bu iş o kadar karışık ve eski ki, yüz seneler geriledikçe meydana gelen koyu karanlıkta kayboluyor...

Bilinen birşey varsa o da, yeryüzünde ilk alışverişin, değiştokuş yoluyla olduğudur. En eski milletler, mala mal veriyorlardı. Meselâ öküze zerzevat, tavuğa kumaş alıyorlardı. Balıkçı milletler ise yüz kefala bir kulübe, elli uskumruya 500 domates veriyorlardı.

Sonra işi daha kolaylaştırmak için başka çareler arandı ve denizden çıkma kıymetli sedef kabuklar para diye kullanılmağa başlandı.

Başka yerlerde de fildişleri para yerine geçtiler. Hattâ köpek balığı dişleri de böylece kullanıldılar

Daha sonraları birisi, madenleri bizim bildiğimiz paralar şeklinde kesip basmadılar. Eritip zıpzıp gibi yuvarlak kesiyor veya sopalar halinde yanlarında taşıyorlardı.

Derken bu yolda, en kıymetli madenin, altının kullanılmasına başlandı. Buna rağmen birçok dillerde, eskiden hayvan sürülerine ad olan isimler bugün paraya ad olmuşlardır.

Lâtincede olduğu gibi...

Bugün ise altın hemen heryerde yerini kâğıda bırakmış bulunuyor.

Meraklı Bahisler

100 YIL SONRA NELER OLACAK

BENİM bir yeğenim var... Sizden iyi olmasın. Kaya çok iyi çocuktur. O da sizin gibi meraklıdır. Herşeyi öğrenmek ister. Bunda da öğrenmek merakı var. Onun için Kaya ile çok iyi anlaşıyoruz.

Bu pazar Kaya bana geldi. Bir de arkadaşını getirmiş. Aydın da meraklı, açıkgöz bir delikanlı... Hava güzeldi. Hep beraber gezmeğe çıkalım, dedik. Şöyle, Topkapı'ya, surlar dışına uzandık.

Oralarda gezinip dururken, iki çocuk, bir mezar taşı başında durdular. Kaya sordu:

— Dayı! Bu mezar kaç yıllık?

Taşın üstündeki tarihe baktım: 1264 yazıyor. Eskiden rumî kullanılırdı. Rumî yılın 1264 ü, bizim kullandığımız takvimle 1848 yılı eder. Yani, tam bundan yüz on yıl evvel ölmüş bir adamın mezarı. Söyledim...

İki çocuk hülyaya daldılar:

— Yüz on yıl evveli! Yüz on yıl knce kimbilir İstanbul nasıldı?

Kaya ile Aydın'a, yüz on yıl evvelki İstanbul'u bildiğim kadar anlattım: O çağlarda İstanbul, büyük bir Türk İmparatorluğunun başkenti idi. İmparatorluğun başında Abdülmecid adlı Türk İmparatoru vardı.

Sözümü bitirirken dedim ki:

— Çocuklar, yüz yıl evvel, İstanbul böyleydi. Peki, yüz yıl sonra ne olacağını merak etmiyor musunuz?

Kaya ile Aydın bir ağızdan:

— Etmez olur muyuz? dediler.

Ve Kaya ayrıca şöyle dedi:

— Ben biliyorum! Yüz yıl sonra, dünyadan aya uçmak bile kabil olacak!

— İnşallah! dedim. Ama, bu hayli zor bir iş...

— Neden zordur? diye sordular. Bugün tayyareler gökte uçup duruyor ya!

— Bakın anlatayım! Gerçi bugün tayyarecilik çok ilerledi. Fakat buradan aya gitmek için, bildiğimiz tayyarelerden apayrı olan roketler yapmak lâzımdır. Aya uçacak roket, öyle bir âlet olacak ki! Stratosfer adı verilen yüksekliklerde rahatça uçabilecek... Bu Stratosfer tabakası yeryüzünden göğe doğru yükselince, havanın azaldığı bir bölgedir. Havanın az olduğu yerde insan yaşıyamaz. Onun için, oraya çıkacak roketin içinde, insanların yaşıyabileceği bol havalı ve sıcak ekilde yapmak lâzım!

Bu hızlı gezi Kaya ile Aydın'ın pek hoşlarına gitti. Zahir yemek lâkırdısı karınlarını da acıktırmış olacak ki kırlarda oturduk, evden getirdiğimiz ikindi kahvaltısı paketini açtık. Köfteleri, yumurtaları yemeğe koyulduk.

Ben, bir yandan da anlatıyordum:

— Şu köfteyi görüyor musunuz? Bir zaman gelecek insanlar, bunları unutacak ve nasıl yapıldığını ancak eski kitaplarda okuyacaklar... Hattâ bizim yemek yapmak için bukadar uğraşmamıza da hayret edecekler!...

Kaya ile Aydın'ın lokmaları ağızlarında kalmıştı:

— Neden? İnsanlar artık yemek yemeden mi yaşıyacaklar?

— Öyle şey olur mu? İnsan, beslenmeden yaşayamaz. Fakat yüz yıl sonra insanlar artık, kıymetli vakitlerini köfte yapmağa harcamıyacaklar. Besleyici haplar icat edilecek. Edildi bile ya! Meselâ iki yüz elli gram et yerine düğme kadar bir hap yuttun muydu, etteki bütün gıdayı almış olacaksın! Ayrıca insana tokluk duygusu veren bir hap da yuttun muydu yemeği yedin, demektir.

Bu işi Kaya da beğenmedi, Aydın da... Sofra keyfinin kaybolacağına üzüldüler. Ben de öyle düşünüyorum...

Kaya ve Aydın sordular: hoşlandılar:

— Daha neler olacak?

— Neler olmıyacak ki? Artık atom çağına girdik. Bundan sonra bir zaman gelecek fabrikalarda ne maden kömürü harcanacak, ne de petrol... Her yerde atom enerjisi kullanılacak. Bu atom enerjisi denen şey nedir bilir misiniz? Bakın şu ufacık taş parçasına... Bu taş parçası, birçokdaha ufak parçaların birleşmesinden olmadır. Bu ufacık parçalara atom derler. Gerçi taş, böyle kaskatı görünüyor ama, onun atomları, boyuna kımıldar ve hareket eder. Bu kımıldanışta sarfettikleri güç, atom enerjisi, atom gücü denir... İnsanoğlu, o gücü kullanmaya başladı bile.

Aydın atıldı:

— Ama, sadece bomba yapıyorlar!

— Ya... Yazık ki, öyle evlâdım! İnşallah insanların akılları, artık başlarına gelir de, atom gücünü, birbirlerini öldürmekte değil, insanlığı yükseltmekte kullanırlar...

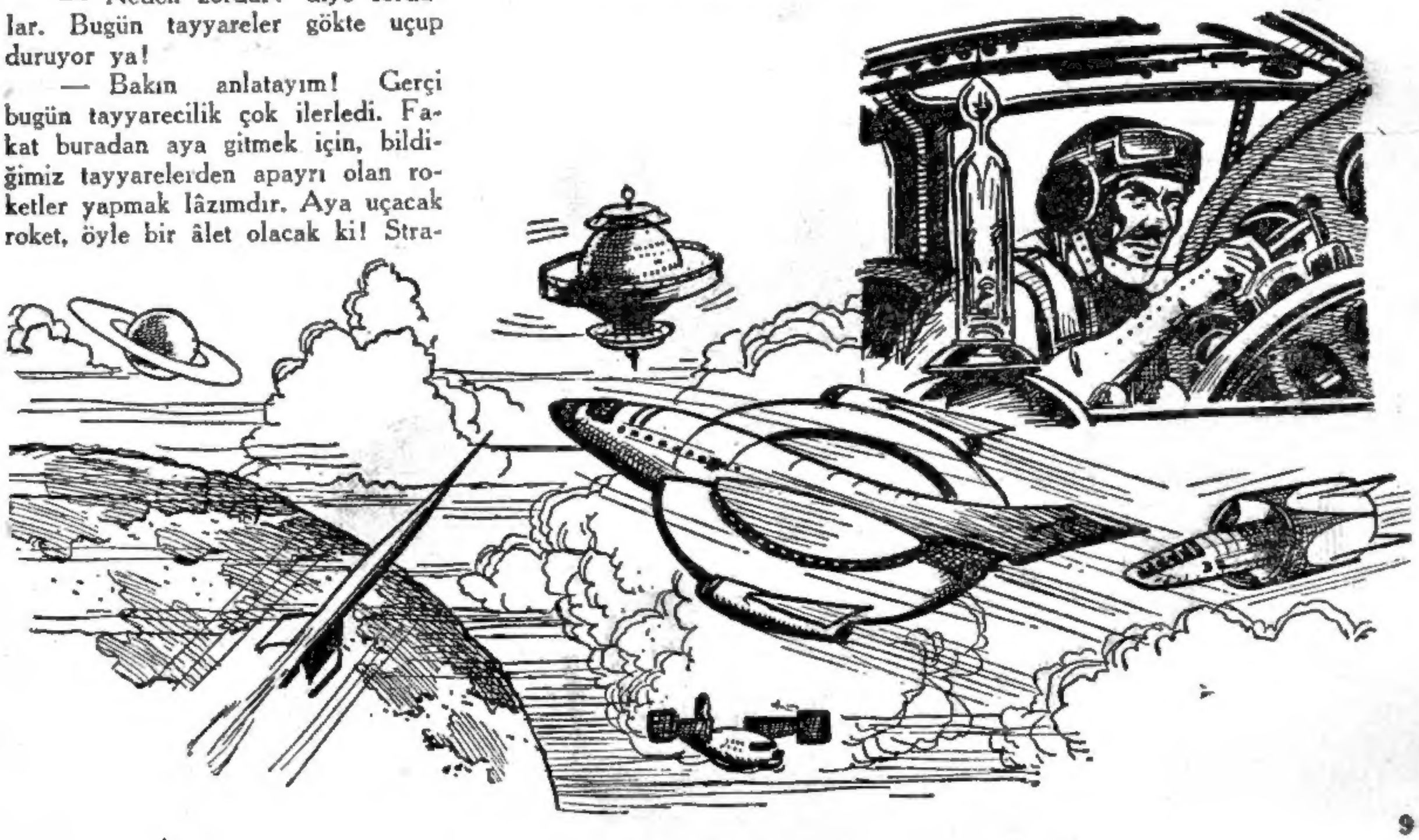

Zafer Dönüşü

Kapaklaki resmin hikâyesi

YAZAN:
K. TUĞCU

TOKYO'ya izinli gittiğimiz zaman bir eşini daha bulamamıştık. Aramızda geçimsizliğe sebep olan bu dolma kalem öyle' fevkalâde birşey değildi ama, inat etmiştik bir kere.

Bizden önce giden teğmene ayrı ayrı birer dolma kalem ısmarlamıştık. Onun aklında bir tanesi kalmış ve bir tek almıştı. Bu kalem yüzünden boğaz boğaza geldiğimiz oldu. İzmirli takım arkadaşım kalemin kendisininki, bende benimki olduğunu iddia ettik.

Teğmen kalemi alıp cebine koydu. Paralarımızı iade etti, fakat bizim inadımız geçmedi. Evlerimize mektup yazacağımız zaman teğmenden istiyor, onu mümkün olduğu kadar uzun müddet elimizde tutuyor, sonra iade ediyorduk.

Bu yüzden takımda bizi alaya alıyorlardı.

İzmirli güçlü kuvvetli, gözü pek, dayanıklı bir çocuktu. O akşam arkadaşlardan birisi hastalandı. Nöbet sıraları muayyen olduğu için içimizden birisinin fedakârlık yapması, iki defa nöbet sırası alması lâzımgeliyordu.

Karşımızda, düşman tarafında bulunan yoluk, keleş bir koruya karşı, sert kayalıkların arkasında, zeminlikte bulunan takımımız ileri karakol nöbeti tutuyordu. Elli adım kadar ileride bulunan bir tümseğin üzerinde de daima çift nöbetçi bulunduruyorduk.

Orası pek te koruyacak yer değildi. Her an bir kurşunla yere serilmek ihtimali vardı.. Düşman gelirse ancak o korudan gelirdi.

Günlerce süren ileri hattın sessizliği ve hareketsizliği elbette böyle sürüp gitmiyecekti. İçin için birşeyler hazırlanıyordu. Biz o korunun hemen hemen her ağacını, her çıkıntısını biliyorduk. Yerini değiştiren bir çalı kümesi, seyrekleşen ağaçlar bize, orada Çinlilerin kaynaştığını anlatıyordu.

Takımın dört makinelisi ağızlarını bu koruya çevirmiş, bir taarruz başlangıcı bekliyordu.

İzmirli genç ayağa kalktı ve:

— Allahaısmarladık, dedi.

Fazla konuşmaya meydan bırakmadan son lokmasını ağzında çiğneyerek silâhını aldı. Teğmen:

— Gözünü aç aslanım, dedi. Selim'le berabersiniz, Allah korusun!

Suyumu içtim. İzmirli'yi takip ettim. Yorgun olmasına rağmen fazladan nöbet alıyordu. Dirseklerimizle, dizlerimizle nöbet yerine doğru yılan gibi sürünürken gürültü etmiyorduk. Biz oraya vardık, ötekiler döndüler.

Ne sıkıntılı bir geceydi. Esnemekten çene kemiklerimiz ayrılacaktı. Gözlerimiz koruda hareketsiz duruyorduk. Bir aralık o başını bana yaklaştırıp fısıldadı:

— İnşallah dolma kalem sana nasip olur, dedi.

— İnşallah sana, diye cevap verdim.

Ne kadar geçti bilmiyorum. Konuşmadan ileriye bakıyorduk. Hava adamakıllı kararmıştı. Fakat kireçli toprak üstündeki korunun içinde yine birşeyler olduğunun farkına vardık. Ağaç kümeleri yer değiştiriyor, pek belirsiz bir hışırtı kopuyordu.

İzmirli beni dürttü ve yine nefesi yanağımı okşadı:

— Haber ver!

Şiddetli bir sinir bozukluğu ile geri döndüm, her an bir cayırtı kopmasını bekliyordum. Ben vaziyeti anlatırken arkamda olanlar oldu. Karanlığı bir silâh sesi yırttı. Uzaktan bir feryat koptu.. Bu bir Çinlinin son sesiydi.

Korudan alevlerin çıktığını gördük. Bizim makineliler koruyu ve alevlerin göründüğü her yeri delice taramağa başladılar.

Kore'deki savaşların birisi de işte böyle başlamış oldu. Arkamızdan bizim birlik erleri geldi. Ertesi sabah güneşle beraber ateş kesilmişti. Koruda değil bir canlı, ayakta bir dal bile kalmamıştı.

Helikopterlerle dolaşıldı. Üst üste yığılmış Çinli bölüğünün ölülerine uzaktan garip bir hiddetle baktık. O akşam bizi geri çektiler. Takım vazifesini yapmıştı. Yirmi dört saatlik istirahatimiz vardı. Sıcak bir yemek, rahat yataklar bulan takımımız birlik merkezinde toplanırken teğmen baan seslendi:

— Selim, dolmakalem senin kısmetinmiş!

Arkadaşların arasında hıçkıra hıçkıra ağlamağa başladım. O sırada yanağımda sıcak bir nefesin dolaştığını ve kavrulmuş fındık kokusunu tekrar duyuyordum. Kahraman, İzmirli, yiğit çocuk!

Teğmen kalemi aldı ve paralarımızı iade etti.

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

BÜYÜK TEHLİKE

UÇAN KÜRENİN GÜVERTESİNDE TOPLANAN BÜTÜN PERSONEL, BOŞLUĞA ATILMAĞA HAZIRLANIYORLARDI.

13

İÇİMDE TUHAF BİR KORKU VAR

EN FENA ŞEY BU KORKU İMİŞ ZATEN YOKSA İNSANA BİR ŞEY OLMAZMIŞ

BU GÜVERTEDEN ATLAMA TECRÜBESİ ACEMİ ERAT İÇİN ÇOK ZOR OLACAK

EVET... FAKAT BURASININ "SIFIR NOKTASI" OLDUĞUNU BİLENLER KORKMAZLAR

SOL, SAĞ 1, 2 1, 2 SOL, SAĞ!

KIT'A ... DUR!..

DEMEK GÖK YÜZÜNDE BULUNDUĞUMUZ YER "SIFIR NOKTASI"

EVET, YANİ BURADA DÜNYANIN ÇEKİMİ İLE AYIN ÇEKİMİ SIFIRA İNMİŞTİR. BURADA DURAN BİR ŞEYİ İKİ TARAFTA ÇEKEMEZ

DİKKAT.. AYAKKABILARINIZDAKİ MİKNATİS CERYANINI KAPATIN... ŞİMDİ İLERİ MARŞ!.

UÇAN KÜRE PERSONELİ KENDİLERİNİ GÜVERTEDE TUTAN, AYAKKABILARINDAKİ MİKNATİS CERAYANININ DÜĞMESİNİ KAPATARAK KENDİLERİNİ KORKU İÇİNDE BOŞLUĞA ATTILAR.

FAKAT BU KORKU UZUN SÜRMEDİ.

HAYRET!..HİÇ KORTUĞUM GİBİ OLMADI. BEN DÜNYAYA DOĞRU DÜŞECEĞİM, ZANNEDİYORDUM. HALBUKİ BOŞLUKTA DURUYORUM.

BEN SANA BURASI SIFIR NOKTASI, DEMEDİM Mİ? BURADA BİZİ ÇEKEN HİÇ BİR ŞEY YOK!

TECRÜBE MUVAFFAK OLDU. ÇAVUŞ. ŞİMDİ ONLARA EMİR VER DE AYAKKABILARINDAKİ ÇEKİCİ CERYANI YENİDEN AÇIP GÜVERTEYE DÖNSÜNLER

BAŞÜSTÜNE!

ŞİMDİ DE İKİNCİ TECRÜBEYE GEÇECEĞİZ DEĞİL Mİ? DOKTOR

BURASI UÇAN KÜRE BEN YILDIRIM KAPTAN! İKİNCİ TECRÜBEYE HAZIRIZ. ÇELİK BALONLARI GÖNDERİN

BURASI DÜNYA, TECRÜBE MERKEZİ..

DİKKAT! GÖNÜLLÜ ÇELİK BALONLAR GELİYOR.

UÇAN KÜRE. ÇELİK BALONLAR HIZLA YÜKSELİYOR **ONLARI YAKALAYIN**

TECRÜBE MERKEZİ, HER ŞEY TAMAM ÇELİK BALONLARI YAKALAMAĞA HAZIRIZ.

AYIN ÇEKİMİNE BAĞLI OLARAK ÇELİK BALONLAR DURMADAN YÜKSELİYORLARDI.

HER BALONDA TECRÜBEYE İSTİYEREK GİRMİŞ BİR GÖNÜLLÜ VARDI

BRRR... İNSAN BURADAN AŞAĞI BAKINCA TÜYLERİ ÜRPERİYOR

O KADAR MEMNUNUM Kİ İLİM UĞRUNA BU TECRÜBEYE KATILDIM. AİLEM BENİMLE İFTİHAR EDECEK

UÇAN KÜRE'DE

ÇELİK BALONLAR ÜZERLERİNDEKİ KUVVETLİ MİKNATISLAR SAYESİNDE AYA DOĞRU ÇEKİLİYORLAR.

BU TECRÜBE BAŞARI İLE NİHAYET LENİRSE, DÜNYA İNSANLARININ DIŞ TEHLİKE ANINDA KAÇACAKLARI YER BULUNDU DEMEKTİR.

YANİ NE DEMEK DR. HUER

FARZETKİ BAŞKA DÜNYALARDAN GELEN BİR DÜŞMAN DÜNYAMIZA ZEHİRLİ GAZ ATTI.

YAHUTTA DÜNYAMIZI BİR ANDA MAHVEDECEK BİR BOMBO İLE HÜCUMA GEÇTİ.

YAHUT DÜŞMAN DEĞİLDE DÜNYAMIZ KENDİLİĞİNDEN BİRDEN BİRE DONMAĞA BAŞLADI. İŞTE O ZAMAN BU ÇELİK BALONLARLA DÜNYADAN KAÇACAĞIZ.

DEKİ AMA DOKTOR AY HAVASIZ, YAŞANMAZ BİR YER... İNSANLAR ORADA NE YAPACAK?

ONU SONRA ANLATIRIM. ŞİMDİ DİNLE!..

DİKKAT.. DİKKAT ÇELİK BALONLAR BİZE BEŞ DAKİKA MESAFEDE.. ONLARI TOPLAMAGA HAZIR OLUN

HAYDİ DOKTOR. GÜVERTEYE

HAZIRMISIN DOKTOR

OKSİJEN KEMERİMİ TAKAMADIM

TAMAM AÇ KAPIYI!

TECRÜBEYİ BURADAN İDARE EDELİM YANLIŞ BİR NOKTA OLUP OLMADIĞINI GÖRE BİLİRİZ. ŞİMDİ ÇELİK BALONLARI DURDURUP GÜVERTEYE ALACAĞIZ.

BU İMKANSIZ DOKTOR!

ÇELİK BALONLAR, AYIN ÇEKİMKUVVETİNE KAPILMIŞ, YILDIRIM HIZILE AYA DOĞRU UÇUYORLAR. ONLARI NASIL DURDURACAĞIZ?

ALÔ..ALO.. BEN DR. HUER DİNAMO DAİRESİ.. DERHAL 1100 KİLOMETRE ETRAFIMIZA MIKNATIS IŞIKLARI GÖNDERİN.

ANLADIM BU IŞIKLARIN ÇEKİMİ AYIN ÇEKİMİNDEN FAZLA OLDUGUNDAN ONLARI BİZE DOĞRU ÇEKECEĞİZ

O SIRADA DİNAMO DAİRESİNDE...

BOOM

YILDIRIM KAPTAN! MAKİNELER 1100 KM YE MİKNATİS SUAI VERMEYE DAYANAMAYIP PATLADILAR

EYVAH BİR HATA YAPTIM. YANLIŞLIKLA AĞZIMDAN 100 YERİNE 1100 ÇIKTI.

DİNAMO 1100 KİLOMETREYE MIKNATIS IŞIĞI VERMEYE KENDİNİ ZORLAYINCA PATLADI

O SIRADA ÇELİK BALONLAR UÇAN KÜRENİN YANINDAN GEÇİP AYA DOĞRU UÇMAĞA BAŞLADILAR.

KÜREYE DERHAL AY ÇEKİMİNİ VER. BİZ DE AYA DOĞRU GİDELİM. BALONLARDAKİ ZAVALLILARI KURTARMAMIZ LAZIM

AY ÇEKİMİNİ SONUNA KADAR AÇTIM KAPTAN BÜTÜN HIZIMIZLA AYA DOĞRU GİDİYORUZ

ONLARA YETİŞEMEYİZ DOSTUM. ÇÜNKÜ AY ÇEKİMİ ONLARDA DA BİZDE DE **AYNI**. HEP AYNI ARALIKTA AYA DOĞRU GİDİYORUZ

BU YÜZDEN ÇELİK BALONLAR ARKA ARKAYA AYA ÇARPIP PARÇALANACAKLAR

UÇAN KÜRE'DE...

DR. HUER ÇELİK BALONLARDAKİ BU ZAVALLI **İNSANLARI** KURTARAMIYACAK MIYIZ?

ONLARI KURTARMAK İÇİN BİR TEKÇAREVAR

O BALONLARI ÇEKEN AY ÇEKİMİNİ HAFİFLETMEK VEYA DURDURMAK İÇİN BİZİM DİNAMOYU YENİDEN İŞLETMEK LAZIM.

PEKİ NİÇİN DİNAMOYU TAMİR ETMİYORUZ?

SAATLERCE UĞRAŞTIKTAN SONRA DİNAMO TAMİR EDİLDİ

ÇELİK BALONLAR ŞİMDİ BİZDEN **200** KİLOMETRE ÖNDELER

MIKNATIS IŞIĞIMIZ ANCAK 100 KİLOMET. RELİK BİR ÇEVRE İÇİNDE TESİRİNİ GÖSTERİR

EĞER BİR MUCİZE OLMAZSA O ÇELİK BALONLARDAKİ ZAVALLILAR AYA ÇARPIP PARÇA PARÇA OLACAKLAR.

DÜNYADAKİLERİ GELECEK BİR FELAKETTEN KURTARMAĞA ÇALIŞIRKEN, BU İŞE ÖNCÜLÜK EDEN ZAVALLILARI GÖZ GÖRE GÖRE ÖLÜME GÖNDERDİK

HEMEN ÜMİTSİZLİĞE KAPILMA DOKTOR BELKİ BİR ÇARESİNİ BULURUZ.

BU ATOM UÇAĞINDA DA MIKNATIS TERTİBATI VARMI?

VAR EFENDİM!

ON İKİ ADAM ÖLECEK HA... BAKALIM ONLARI KURTARABİLECEKMİYİM?

YILDIRIM KAPTAN OLMIYACAK BİR İŞE GİRİŞTİ. O ZAVALLI ADAMLARI ARTIK HİÇ BİR ŞEY KURTARAMAZ.

AMA HER HALDE BİR SEYLER YAPMAĞA ÇALIŞACAK

ATOM UÇAĞILE ONLARA YETİŞİRSE BELKİ KURTARIR

AYIN ÇEKİMİ YANINDA ATOM UÇAĞI KENDİ ENERJİSİNİ DE KULLANARAK ŞİMŞEK GİBİ YOL ALIYORDU

ALO.. ALO.. UÇAN KÜRE! ÇELİK BALONLARIN DURUMU NEDİR?

BURASI UÇAN KÜRE! ÇELİK BALONLAR 10 DAKİKA SONRA AVA VARACAK.

VERDİĞİNİZ BİLGİYE TEŞEKKÜR EDERİM.

ALLAHIM! DEMEK ON DAKİKA SONRA ÇELİK BALONLARDAKİ ADAMLAR, DUVARA ATILAN YUMURTALAR GİBİ AYA ÇARPIP PARÇALANACAKLAR

YILDIRIM KAPTAN ACABA BU 12 FEDAYİ KURTARABİLECEK Mİ?

BUNU GELECEK SAYIDA

DİRİ DİRİ GÖMÜLENLER'

DE OKUYACAKSINIZ

MUSİKİ BİLGİLERİ

Hangi çalgılar hangi anahtarları kullanır?

Hepimizin bildiği gibi sesler inceli kalınlı olarak ayrılmışlardır. Keman, Flût gibi ve ağızla çalınan bazı çalgılar ince sesli oldukları için muhakkak sol anahtarını kullanırlar. Viyolonsel, kontrabas gibi kalın ses çıkaran bazı çalgılarda, muhakkak Fa anahtarından nota okurlar. Orkestralarda kullanılan bazı çalgılar, sol anahtarı yerine Do anahtarını kullanırlar.

Müzikte kaç anahtar vardır?

Müzik yazısında üç çeşit anahtar kullanılır. Bildiğimiz sol anahtarından başka FA anahtarı, DO anahtarı vardır. FA anahtarı ters C harfi şeklindedir. Kalın seslerin çıkarılmasında kullanılır. Meselâ piyanonun kalın perdeleri gibi.

Do anahtarı ise, yine portenin baş tarafına yazılan porte genişliğinde yanyana bitişik iki küçük dikey çizgi ile yine onlara ilişik altlı üstlü konulan ters C harfinden ibarettir. Orta kalınlıkta ses çıkaran notaların okunması için kullanılır.

Nuri Sami KORAL

●

SEVDİĞİ

Boğazını seven ile edebiyatı seven iki arkadaş konuşuyordu:

— Siz hangi yazıları okumasını seversiniz?

— Lokantadaki yemek listesini!

TARİH YAPRAKLARI

BARBAROS'UN NİS ŞEHRİNİ FETHİ

20 Ağustos 1543 te, donanmasiyle birlikte Fransa'ya, yardıma giden Barbaro, Zilfrans limanına asker çıkartıp burasını zaptettikten sonra karadan Nis şehrini muhasara etti ve Şarlken'in elinde bulunan şehri zaptetti

TUNUS'UN FETHİ

Kanuni Sultan Süleyman zamanında, 22 Ağustos 1543 tarihinde, Büyük Osmanlı Amirali Barbaros Hayrettin Tunus'u zaptetti. Şarlken'in Afrika seferi bu yüzden açılmıştır

ÇALDIRAN ZAFERİ

Yavuz Sultan Selim 23 Ağustos 1514 te İran seferi sırasında bugün Çaldıran Savaşında İran Şahı İsmail Safavî'yi mağlup etmişti.

VEZÜV YANARDAĞININ İNDİFAI

İtalya'da, Napoli yakınlarında bulunan Vezüv yanardağı 23 Ağustos 79 tarihinde indifa ederek Herculanum ve Pompei şehirlerini lavları altında bıraktı.

MERCİDABIK ZAFERİ

İran Hükümdarı ile Osmanlı İmparatorluğu aleyhine ittifak eden Mısır Kölemen devletinin başında bulunan Kansu-Gavri ile Yavuz Sultan Selim, Halep yakınlarındaki Mercidabık'da, 24 Ağustos 1516 da karşılaştılar. Yavuz'un kazandığı bu zafer Suriye, Lübnan, Filistin ve Mısır kapılarını açtı

BAŞKUMANDANLIK MEYDAN MUHAREBESİ

26 Ağustos 1922 de, İngilizlerin yardımı ile Anadolu'da ilerlemiş bulunan Yunan ordularına karşı Başkumandanlık Meydan Muharebesi başladı ve Yunan ordusunun denize sürülmesiyle nihayet buldu.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

Garip Bir Şölen

Almanya'nın bir şehrinde bundan birkaç zaman evvel, dünyanın en büyük antropoloji bilginleri büyük bir toplantı yaptılar. Toplantının daha iyi yüz yıllar evvel, atalarımızın ve güzel olması için, bundan yediği yemeklerden onların yediği gibi yendi. Antropologların hepsi fıraklarını, smokinlerini feda edip yerlere bağdaş kurmağa, dizleri üstüne oturmağa ve yirmi kişinin elini daldırdığı bir çanaktan çıkardıkları kemikleri dişlerile sıyırmağa mecbur kaldılar.

Yemek listesi şunlardan ibaretti:

Tahta kaşıklar yetmediği için avuçla yenilen ılık lahana çorbası, beygir pastırması, önceden güneşte bırakılıp kokutulmuş bir yaban domuzu kızartması, külde pişmiş havuç ve yerelması, ve yatlı yerine kurutulduktan sonra bala batırılmış armut.

3 ARKADAŞ

HİSSİ VE ÖĞRETİCİ ROMAN — 13 — YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

VİTESE taktım. Araba hamle yaptı ama karları süremedi. O zaman geriye doğru götürdüm, sonra birden yol verdim. Otobüs sarsıldı, herkes olduğu yerden kaydı, fakat otobüsün burnu havaya kalktı, kar sedinin üstüne çıktı, tekerlekler bir iki patinaj yaptı, sonra yürüdü. Ben de arabayı durdurttum. Subay:

— Ne oluyoruz oğlum? diye sordu.

— Karları aştık, dedim.

— Peki, neye durdun.

— Motoru biraz alıştırmak lâzım. Çok hırıltı yapıyor. Hem bu arabanın vitesi bozuk. Birinci vites almıyor, birden ikiye geçiyor. Dişleri siliverir sonra.

— Aman çocugum, gözunü seveyim, istasyona varalım, benden sana on kâğıt.

Zengin tüccar:

— Bizi sağ salim oraya götürsün, para kolay, dedi.

Birisi daha:

— Kim vermez ki, dedi.

Ben onları konuşmalarına pek kulak asmıyordum. Motoru iyice alıştırdım. Vitese taktım, araba şiddetle esen tipiye karşı gitmeğe başladı, en güç tarafı yolu görmekti. Karşıdan esen rüzgâr karları cama sıvıyor, yelpazeyi elle çalıştırmak lâzımgeliyordu.

Yola çıktığımız zaman herkes dilini yutmuştu. Yalnız bazı yolcular dua ediyor, subay da ara sıra mırıldanıyordu:

— Aman evlâdım, aman yavrum, dikkat et, dikkat et, dikkat et çocuğum. Bak burada kaç can var. Gözünü seveyim yavrum. Haydi aslanım, dikkat.

Bir aralık:

— Siz üzülmeyin yüzbaşım, dedim. Ben babamla bu yolları çok geçtim.

Otobüs sarsılıyor, motor homurdanıyor, karanlıkta yolları bin güçlükle görerek gidiyorduk. Bir aralık birden motoru durdurttum. Yüzbaşı haykırdı:

— Neye durdun yavrum?

— Birisi bağırıyor.

— Birisi mi bağırıyor?

— Evet, hey, hey, diye bir ses işittim.

Bu sırada tipinin gürültüsü arasında otobüsün kapısına vuruyorlardı. Yanımdaki kapıyı açtım. İçeriye kardan yarı donmuş, yüzü morarmış bir adam girdi. Kendisini yere attı. Ayaklarının üstünde tepiniyor, omuzlarına, başına biriken karları avuç avuç alıp yüzüne gözüne sürüyor, sonrra dayanılmıyacak bir acı ile sızlayan ellerini de karlarla ovuşturuyordu.

Bir aralık bu zavallı adam ağlamağa başladı. Garip bir şekilde ağlıyor, fakat belki ağladığının da farkında olmuyordu. Subay ona bağırdı:

Motörü iyice alıştırdım. Vitese taktım. Kamyon şiddetli esen rüzgâra karşı ilerlemeğe başladı.

— Arkadaş nereden geliyorsun, dışarıda daha kimse var mı?

Adam konuşamıyordu. Ağzını burnunu kımıldatamıyordu. Garip garip sesler çıkarttıktan sonra eliyle yok işareti verdi. O zaman Subay bana:

— Çek oğlum, dedi. Gidelim.

Tekrar yola koyulduk. Motor güçlükle çekiyordu. Her dakika yolda kalınmış mümkündü. En fenası ben yolu pek güçlükle seçiyor, adetâ kararlamadna gidiyordum.

Herkes yeni gelen adamla meşguldü. Ben ona bir aralık yan gözle bakarak seslendim:

— Recep Ağabey, sen miydin?

Adamcağız, neden sonra, dili ağzında güçlükle kımıldayarak konuştu:

— Eğer beş on dakika daha buradan geçmeseydiniz, donup kalacaktım. Allahın belâsı hava. Yüküm ağır, kamyon kara saplandı. Motor soğudu, radyatörün suyu dondu. Gittikçe kar bastırdı. Ha boğuldum, ha boğulacağım. Bu havada yola kimse çıkmaz ama... Derken bir de baktım, uzaktan bir ışık belirdi. Otobüsü yirmi dakika evvel gördüm. Gözlerime inanamıyordum... Kar perde perde iniyordu. Dışarıda nefes bile alınmıyor. Nihayet iyice seçtim. Oh, dedim, insanlar geliyor. Kamyonun kapısını açtım, fırladım dışarıya. Tipi beni yere çaldı. Zaten donmuştum. Nefesim kesiliyor, ağzımdan, burnumdan kar doluyordu. Benimki yürümek değil, boğuşma oldu. Bu sırada bata-çıka yola vardım ama ne kadar bağırdımsa duymadınız. Neden sonra sesimi duymuş olacaksınız. Kapı açıldı, kendimi attım içeriye... Eh ecel gelmemiş...

Subay haykırdı:

— Demek sen şoförsün?

— Evet, şoförüm.

— Allah gönderdi seni de. Kuzum bizi istasyona kadar at.

Şoför haykırdı:

— Beyim bende direksiyon tutacak hal var mı?

— Ne olsa şoförsün. Biraz

kendini topla.

— Ben üç gün, üç gece kendimi toplıyamam.

— İyi ama halimize bak. Bu yaşta bir çocuğun eline kaldık.

— Siz onun küçüklüğüne bakmayın, beyim. O bilir bu işi. Hem bu havada işi Allaha kalmıştır. Omer küçüktür ama, iyi bilir bu işi. Sizi buraya kadar getirmiş ya, bundan öteye de hava müsaade ederse götürür.

Şoförün ellerine kan hücum etmişti. Şimdi ellerini kâh silkeliyor, kâh üflüyor, gözlerinden yaşlar akıyordu. Bu arada yerde baygın yatan Ali ağabeye acıyarak baktı:

— Veremdir zavallı, dedi. Ekmek parası için yollarda geberecek.

Artık sustular. Hasta inliyordu. Yarım saat kadar yol aldık. Şoför birden bana seslendi:

— Neye sola kırdın be Ömer?

— Ovayı geçemeyiz ağabey, dedim. Kar orada yığılıp kalmıştır. Babam burada hep dağın kenarındaki eski yola sapardı Orası daha az kar tutar. Dağa sürünen rüzgâr yolları temizler.

— Hakkın var Ömer. Haydi aslanım sık dişini... Allah yardım eder.

Şiddetli bir rüzgâr otobüsü ha devirdi ha devirecek. Hasta inliyor, erkeklerin ağzını bıçak açmıyor, kadınlar ağlaşıyorlardı. Ali ağabeyin iniltisi bu manzaraya ayrı bir acılık veriyordu.

— 11 —

NİHAYET işte ışıklar görünmüştü. Ben görüyordum ama kimse farkında değil. Saat gecenin üçü. Kar altında silinmiş yollardan Allahın yardımiyle kasabaya girdim. Her taraf zifiri karanlık. Fırtına elektrik tellerini kopartmış. Herkes evine çekilip yorganının altına sığınmış.

Caddeye girdim. Kahvenin önünde durdum. Camlar karla öyle sıvalı ki, subay haykırdı:

— Ne oldu Ömer?

— Geldik yüzbaşım, dedim.

— Aman çocuğum ne diyorsun?

— Kahvenin önündeyiz yüzbaşım.

Kapıyı açtım. Bu anda otobüsün sahibi hemen içeriye daldı.

— Ali, Ali nerede? diye bağırıyordu.

Kamyon şoförü ona işi anlatınca:

— Omer, sen mi getirdin be çocuk? diye bağırdı.

— Doğru hastahaneye çekeceğim Selâhattin Ağabey, dedim. Hastamız var.

Kahvenin önünde yolcuların çoğu indi. Ben otobüsü hastahaneye götürdüm. Ali ağabey ve hasta orada kaldılar. Tekrar kahvenin önüne döndüm. Artık bitmiştim, başım dönüyor, dizlerimin üstünde sallanıyordum.

Ben çay içerken subay geldi, alnımdan öptü, bana tam yirmi lira verdi. Almak istemedim. Zorla kabul ettirdi. Daha sonra ötekiler keselerine davrandılar. Herkes kesesine göre ve istekli olarak beş on lira veriyordu. Oteki otobüslerin ovada kara saplanıp kalmaları kendilerinin ne büyük bir tehlike geçirdiklerini gösteriyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

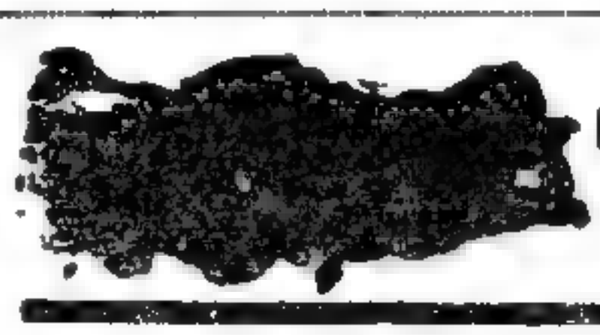

HER HAFTA

BİR İLİMİZ

RİZE

Rize'nin pirinci çok lezzetlidir.

Türkiye'de en çok yağmur yağan şehir Rize'dir. Karadeniz'in doğusunda, kıyı boyunca Trabzon'dan Batum'a uzanan yolla Erzurum'dan gelen ana caddenin kavşak yerinde bulunduğu için Rize önemli bir iskeledir. Fakat kuzey rüzgârlarına açık olduğu için güvenilir bir gemi barınağı değildir.

Rize'nin havası çok yumuşaktır. Daima ılık bir güneş ve bol yağmur bulunduğu için burada Adana ve Antalya'da yetişen sebze ve meyvalar yetişir. Tütün, pirinç, kenevir, mısır, fındık, elma, armut, kiraz, ceviz, kestane, üzüm, dut, mandaline, portakal, çay buranın başlıca ürünlerindendir. Ahalinin çoğu çiftçilik ve denizcilikle geçinir. Başlıca yiyecekleri mısır ekmeğidir.

Şehir baştanbaşa bahçelerle, ağaçlarla doludur. Yılın her mevsiminde Rize yemyeşil görünüşüyle göz alır, gönül avlar.

Çok eskiden Trabzon gibi Rize de Pontus devletinin elinde bulunuyordu. Trabzon'la birlikte Fatih Sultan Mehmet zamanında Türk idaresine geçti. Eski zamanlardan kalma eserleri pek azdır. Yalnız Romalılar zamanında yapılmış olduğu sanılan Bozukkale'nin yıkıntıları göze çarpar.

Buralarda koyun ve keçiden çok inek beslenir. Çünkü otlağı azdır.

Son nüfus sayımına göre Rize'nin nüfusu 213.075, yüzölçümü 3.664 Km.² dir.

Rize, ayni adı taşıyan ilin merkez ilçesidir. Bu ile bağlı diğer ilçeler şunlardır: Ardeşen, Çayeli, Fındıklı, İkizdere, Pazar.

ÇOCUK HAFTASI ŞEREF KÖŞESİ

Mustafa DUMAN ☆ Trabzon, Zahna Köyü İlkokulu, 5/B, No. 7

Aydın DEMİRBİLEK ☆ İst. Bağlarbaşı İlkokulu, 2/B, No. 177

Meral SANATKAR ☆ Fatih, Hoybarlı Ahmetpaşa İlkokulu, S. 3/A. No. 812

Mustafa DOĞUKAN ☆ Topkapı, Karaahmetpaşa İlkokulu, S. 5/B. No. 78.

Engin AKAN ☆ İstanbul, Aksaray, İkinci İlkokul. Sınıf 5/A, No. 266

Tülây ÖRNEKLER ☆ Aksaray, İkinci İlkokul, S. 1/B, No. 109

Hakan BATUR ☆ Fatih, Çapa İlkokulu, Sınıf 4/C, No. 425

Galip OYMAK ☆ Fatih, Muallimnaci İlkokulu, Sınıf 4/C, No. 820

Nilufer ÖZKUT ☆ Beşiktaş, Levent İlkokulu, Sınıf 5/B, No. 126

Hâmit METEL ☆ Beyoğlu, Sururi İlkokulu, Sınıf 2/B, No. 635

Yıldız YILMAZ ☆ Üsküdar, III. Selim İlkokulu, Sınıf 3, No. 111

Mustafa FEDAİ ☆ Yerkoy, Devrim İlkokulu, Sınıf 3, No. 111

Ömer KESEMEN ☆ Uskudar, Pazakapısı İlkokulu, Sınıf 3/B, No. 727

Mehmet EVRİM ☆ Eminönü, Mimarsinan İlkokulu, Sınıf I/ A, No. 727

Nesil GİRAY ☆ Üsküdar, Harmanlık İlkokulu Sınıf 5 (No. sını yazmamış)

Erdal DİKMEN ☆ Zeytinburnu, Sümer II. İlkokulu, S. 3/A, No. 796

Ali ÜNSAY ☆ İstanbul, Çamlıca İlkokulu, Sınıf 5, No. 452

Fatih SUNTEKİN ☆ Üsküdar, III. Selim İlkokulu, S. 5/A, No. 79

Belma MORAVALI ☆ Erzurum, Kurtuluş İlkokulu, Sınıf 3, No. 274

Tunçay TUNÇBİLEK ☆ Nişantaşı, Selim Sırrı İlkokulu, S. 1/B, 182

BU KİTAPLARI MUTLAKA OKUMALISINIZ

ALTINDAĞ SERİSİ

SERİNİN GAYESİ: Türk gençleri ve talebelerine umumi bilgilerini kolayca genişletmek imkânını veren bu kitaplar, birer harika denecek kıymette muazzam eserlerdir ve bu seri, hep bu nevi üstün kitaplarla devam edecektir. Seçilen eserlerde aranan hususiyet, sunacakları bilgiyi sıkmadan, bir hikâye üslûbiyle verirken, mümkün olduğu kadar çok ve lüzumlu şeyler öğretmektedir.

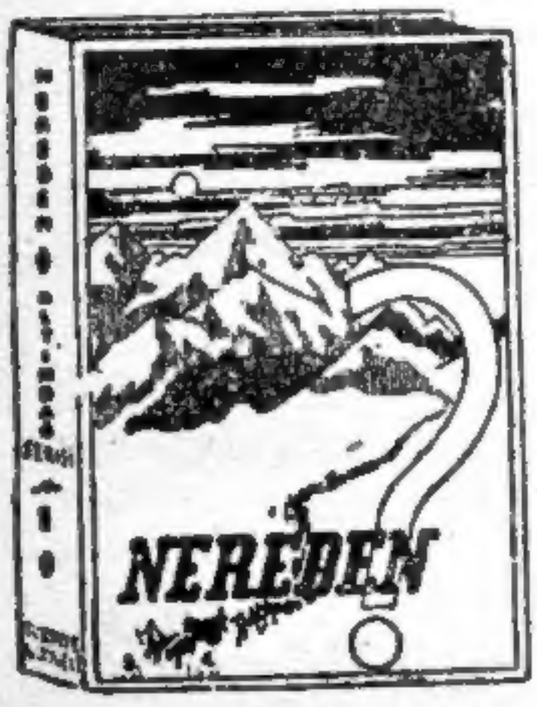

Nereden

180 sayfa, 3 renkli karton kapaklı. Fiatı 100 kuruş.

Bu kitap memleketimizde henüz hiç görülmemiş, yeni bir yazı çığırından örnektir. «Nereden?» size dünyayı gezdirecektir.

5 Bucaktan

164 sayfa, 3 renkli karton kapaklı. Fiatı 80 kuruş.

«Nereden?» in ikinci cildini teşkil eden bu eserde muharrir, gözlerinizi Afrika'ya, Avustralya'ya, Amerika'ya ve nihayet Asya'ya çevirerek buralardaki milletlerin yaşayışlarını, âdetlerini, inanışlarını anlatıyor .

Bir Varmış...

188 sayfa, 3 renkli kapaklı. Fiatı 120 Krş. Bu fevkalâde eserde insan yaratılmaldan önceki dünyaya bir göz atmak imkânını bulacaksınız. Sonra ilk insanın yaşayışını siz de yaşıyacaksınız. Büyük buluşlar nasıl yapıldı? İlk milletler nasıl yaşıyorlardı? Bütün insanlık medeniyet tarihini roman tatlılığiyle anlatan eser.

Bir Yokmuş...

204 sayfa, 3 renkli kapaklı, fiatı 120 kuruş. «Bir Varmış» ın ikinci cildinden ibaret olan bu nefis kitap da okuyucularına karanlık ortaçağdan bugüne kadar insanlığın başından geçmiş olan büyük maceraları, milletlerin meydana gelişlerini, yeni zamanları, büyük keşifleri ve kıtaların bulunuşlarını anlatır.

Ak Üstünde Karalar

İlk çağlardan başlıyarak bugüne kadar yazının, baskının ve kitabın tarihi.

144 sayfa — 150 kuruş.

YAVRUTÜRK CİLDİ

Yalnız Türkiye'nin değil, iddiasız, bütün dünyanın en pedagojik ve güzel çocuk mecmualarından biri olan YAVRUTÜRK'ün yalnız son cildinden az bir miktar kalmıştır. Ciltli fiatı 300 kuruştur.

ÇOCUK HAFTASI CİLDLERİ

İlk sayısı 1943 yılında çıkan bu emsalsiz güzellikteki mecmuanın, evvelce neşredilmiş nüshalarından yalnız 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 inci ciltlerinden bir miktar vardır. Bu ciltlerin beheri 400 kuruştur

BU SAYFADAKİ ESERLERİ ve CİLTLERİ SİPARİŞ ETMEK İÇİN

1 — Almak istediğiniz eserlerin adlarını okunaklı bir şekilde «Türkiye Yayınevi Sipariş Servisi» Ankara Cad. No. 36 - İstanbul adresine bir mektupla yazınız.

2 — Eserler, katalokta yazılı fiatlarla adınıza gönderilir. Ayrıca posta parası istenmez.

3 — Siparişlerin bedeli, posta havalesiyle veya Posta Pulu, Damga Pulu halinde taahhütlü mektup içinde gönderilebilir.

4 — Ödemeli muamele yapmadığımız için sipariş bedellerinin behemehal gönderilmesini rica ederiz.

DİKKAT : 1. Cildimiz 16. Sayımızda Tamamlanıyor

Geçen sayımızda, birinci cildimizin 13. sayımızda tamamlanacağını yazmıştık. Fakat, yılbaşına kadar çıkacak sayılarımızı iki cilt halinde toplamayı, ondan sonra, her sene dört cilt tamamlanmak üzere her 13 sayıda bir cilt yapmayı, daha uygun bulduk.

Bu sebeple, birinci cildimiz, bu sayımızda değil, 10 Eylülde çıkacak olan 16 ncı sayımızda tamamlanacak, ondan sonra 31 Aralık'a kadar çıkacak 16 sayımız da ikinci cildimizi teşkil edecektir.

Bu suretle okuyucularımız, yılbaşına kadar 16 şar sayılık iki cilde, ondan sonra da her yıl sonunda 4 ayrı cilde sahip olacaklardır.

Zarif cilt kapaklarımız hazırlanmaktadır. Kapaklarımızın yapılması tamamlanınca okuyucularımıza ayrıca bildireceğiz.

EĞLENCE BÜLMECE

Bilin Bakalım!

Yaşar Amcanın tuhaf tuhaf bilmeceleri vardır. Geçen gün çocuklara:

— Size bir bilmece soracağım. Fakat hiç birinizin bileceğinizi zannetmiyorum! dedi.

Çocuklar:

— Sor Yaşar Amca! diye bağrıştılar.

Yaşar Amca sordu:

— Bir ip en çok ne uzunlukta olabilir?

Çocuklar çeşitli cevaplar verdiler. Yaşar Amca hep «Hayır! Hayır! Hayır! Hayır!» diyordu. Düşündüler, taşındılar, bir türlü işin içinden çıkamadılar.

Nihayet Yaşar Amca bilmecenin çözüsünü kendisi söylemek zorunda kaldı.

Siz de düşünün. Bulamazsanız karşı sayfamıza bakın. Çözü oradadır.

(Cevabı karşı sayfada)

NE DERMİŞ

Abla — Kardeşim sana bir tane çikolata versem, bana ne dersin?

Çetin — Bir tane dana versene derim.

AKIL (!)

İhtiyar bir adam, bir karga almış, arkadaşları merakla sormuşlar:

— Yahu, herkes güzel kuşlar beslerken sen ne diye böyle kara, kuru bir kuş alıp bakıyorsun?

İhtiyar da cevap vermiş:

— Kargaların 300 yıl yaşadığını duydum da, bakalım yaşıyacak mı diye deneyeceğim!

PUL Köşesi

Çift çerçeveli Posta pulları

P. T. T. İdaresi 1957 de başlıyarak muhtelif kıymetteki muhtelif zamanlarda çıkarttığı devamlı bir posta serisini tedavüle koymuştur. Bu pullar müddetsizdir. Türkiye'de, ofset usulü ile basılmıştır. 100 ve 250 kuruşlukları 24×32, diğerleri 19,5×26 mm. dir. Okuyucularımıza faydalı olacağı düşüncesiyle renklerini ve kıymetlerini veriyoruz:

250 haki, 100 kırmızı, 75 nefti, 70 leylâki, 60 vapur dumanı, 50 açık portakal, 40 arduvaz, 30 açık mavi, 25 brik, 20 koyu zeytuni, 5 koyu yeşil, 3 koyu portakal, 2 viyole, 1 çini mavi, 1/2 kahverengi.

Koleksiyoncular çok defa postada kullanılan sürekli serileri ihmal eder, ne zaman olsa tedarik edeceklerini düşünürler. Fakat bazen bu serilerin bazı kıymetleri tükenir.

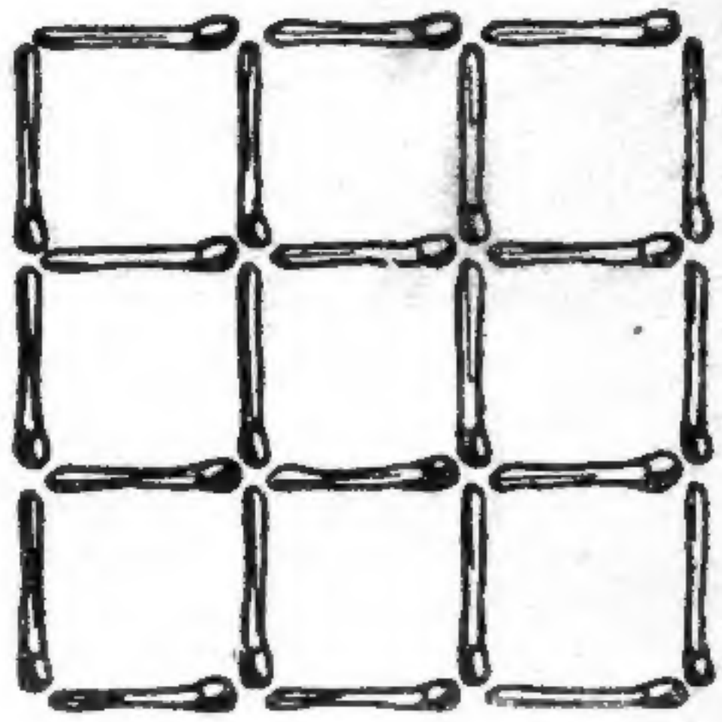

Buradaki şekilde 9 kare meydana getiren 24 kibrit çöpü var. Bu kibritlerden 8 tanesini çıkartarak iki kare elde edebilir misiniz?

(Halli karşı sayfada)

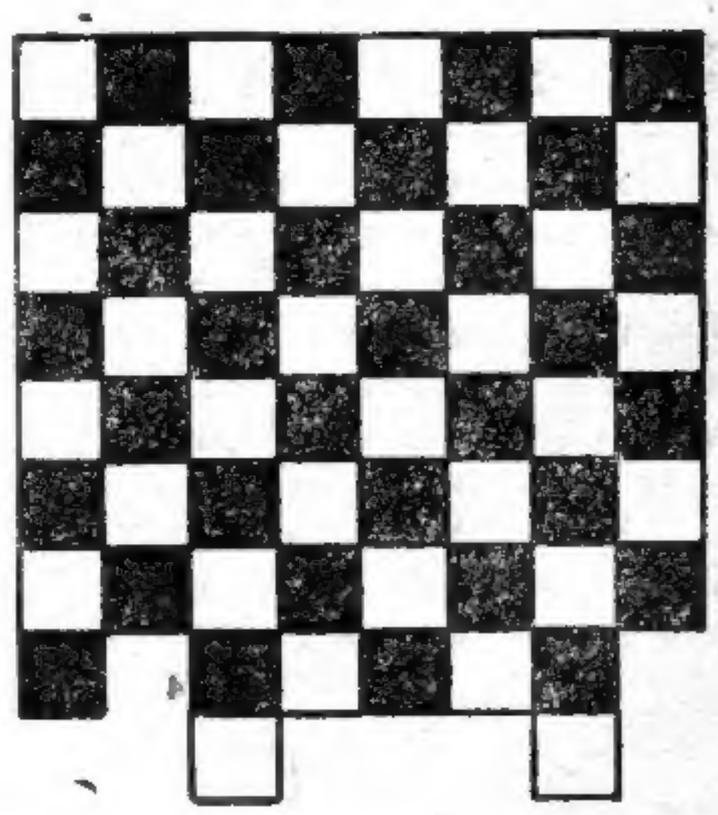

Buradaki dama tahtası tam kare değildir. Bununla beraber dama tahtasını öyle bir şekilde kesin ki iki parçayı yanyana koymakla tam bir kare elde edebilesiniz.

(Halli karşı sayfada)

KAYA'NIN CEVABI

Kaya'nın öğretmeni imtihanda soru sordu:

— Saydam cisim diye neye derler, biliyor musun?

Kaya düşünmeğe başladı. Öğretmeni biraz hatırlatmak için:

— Hani bir taraftan baktığın zaman öbür taraf görünürse...

Kaya hatırladı ve cevap verdi:

— Evet! Evet! Hatırladım! Anahtar deliği!

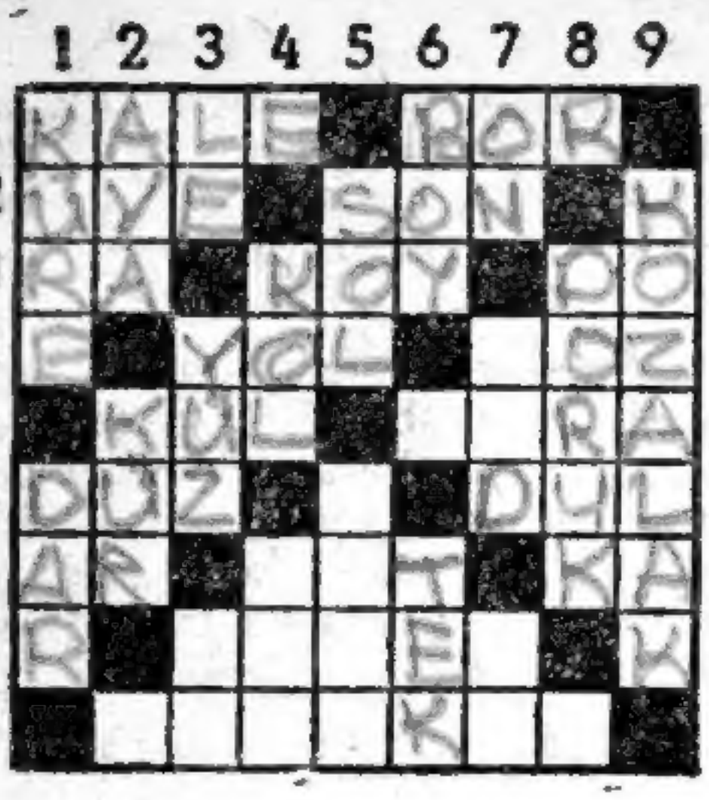

SOLDAN SAĞA:

1 — Şehirleri koruyan taş duvar, Anadolu'da bir kasaba. 2 — Aza, nihayet. 3 — Tersinden oku: sanat, körfez, bir nota. rengi. 5 — Ateş artığı, beygir 4 — Sokak, yağıza çalar, kül yetiştirilen yer. 6 — Eğri ve yokuş olmayan, Tanrıya bağlı kimse. 7 — Sanat, vapur yanaşan duba, tersinden oku: Beyaz. 8 — Bir ışık aracı. 9 — Bolluk.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Topa benziyen cisim, geniş değil. 2 — Avuçiçi, bir çeşit hastalık bakımı. 3 — Tersinden oku: yabancı, bir sayı, bir harfin okunuşu. 4 — Vücut parçalarından biri, fenalık, 5 — Sağın karşılığı, sayı. 6 — Uzunluk, bir tane. 7 — Bir sayı, bir emir, bir nota. 8 — Ağacın tepesi. 9 — Çamın meyvası.

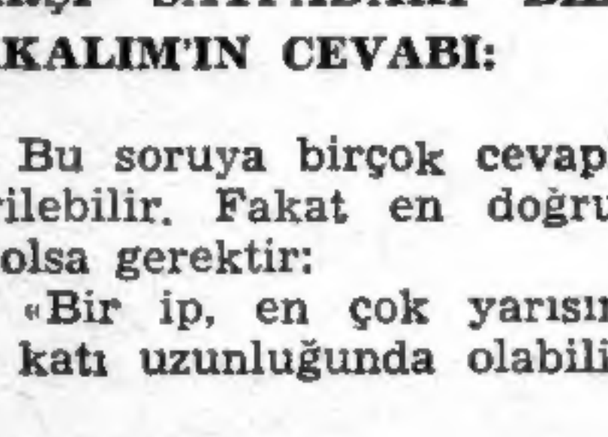

Geçen haftaki Bulmacanın halli

KARŞI SAYFADAKİ BİLİN BAKALIM'IN CEVABI:

Bu soruya birçok cevaplar verilebilir. Fakat en doğrusu şu olsa gerektir:

«Bir ip, en çok yarısının iki katı uzunluğunda olabilir.»

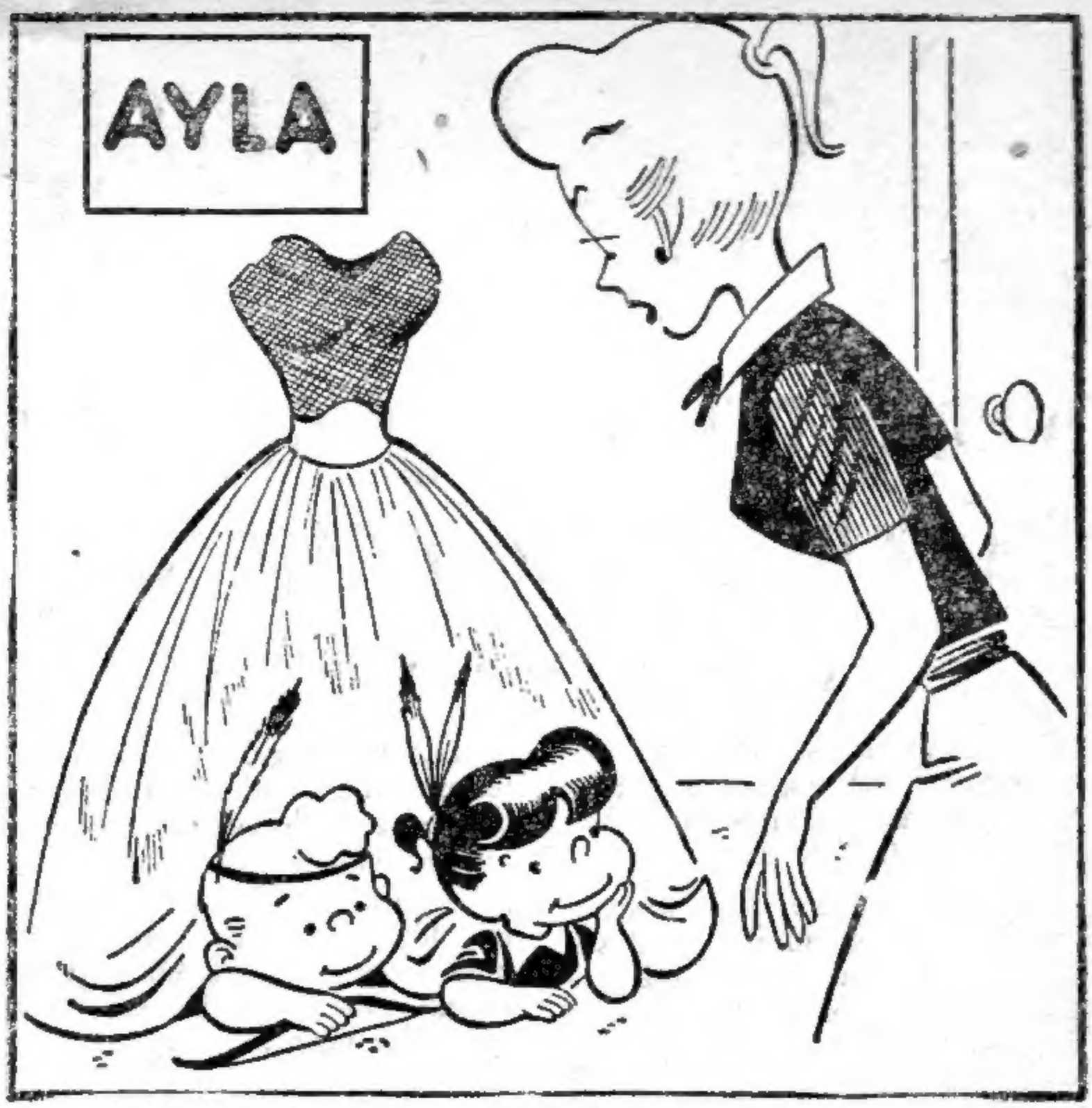

— Anneciğim, saklambaç oynuyorduk ta...

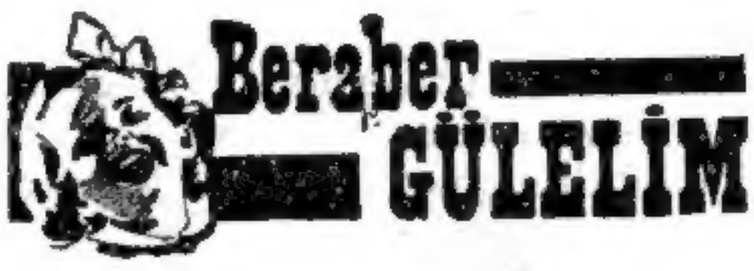

NİÇİN ALDATTI?

Efendisi uşağını çağırdı:

— Ben biraz rahatsızım! dedi. Birisi gelip te beni arayacak olursa: Evde yoktur efendim, dersin! Anladın mı?

Uşak cevap verdi:

— Anladım efendim.

Uşak dışarı çıktı, odasına gitti, yorgunluğunu çıkarmak için fırsattan istifade ederek uyku kestirmeğe başladı.

Bu sırada efendisi odasından uşağını çağırıyordu.

Bağırdı, bağırdı, hiç aldırış etmediğini duyan efendisi uşağının odasına gitti, bağırmağa başladı:

— Demindenberi seni çağırıyorum, işitmiyor musun?

— İşitiyorum efendim ama.

— Peki, neden gelmedin?

— Siz evde yoksunuz ki!

ÖLDÜ ZANNEDİYOR

Yenge, küçük yeğenine babasının nasıl olduğunu sordu. Küçük kız:

— Çok hasta, diye cevap verdi.

Katı kalpli yenge:

— Hasta olduğunu zannediyor, dedi.

Birkaç gün sonra küçük yeğen geldı ve:

— Yengeciğim, dedi. Babam öldüğünü zannediyor!

YERİNE DÖNÜŞ

Sedat bir doktor tanır, bu doktor bütün hastalarını daha ziyade su ile iyi eder.

Bir gün Sedat'la Semra derenin üstündeki köprüden geçerlerken doktorun suya düştüğünü gördüler. Herkes adamcağızı kurtarmağa koşarken bizim Sedat katıla katıla gülerek doktoru gösterip:

— Bizim doktor, eczanesine düşmüş, dedi.

Karşı sayfadaki şekil Bulmacalarının halli

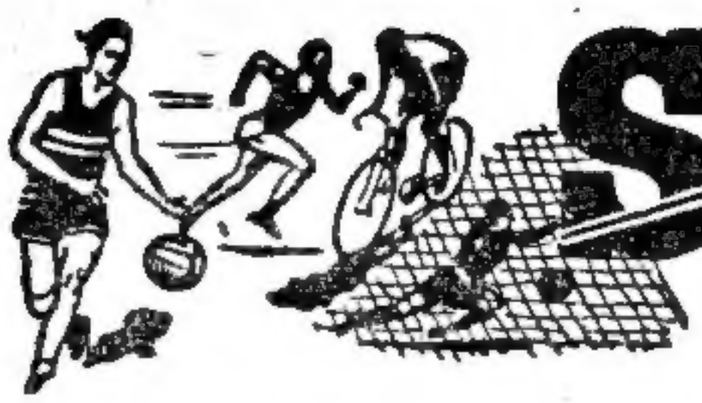

SPOR

Sporun azı da, çoğu da zarar, ancak lüzumu kadarı faydalıdır

YAZAN: SULHİ GARAN

İnsan vücudunu intizama sokacak, onu sağlığa kavuşturacak faktörlerin başında beden eğitimi gelir...

Beden eğitimi, yani jimnastikle gelişen bedenlerin hayat savaşındaki mukavemetini sağlıyacak âmil ise spordur.

Spor konuşan canlıya, hem fizik hem de moral bakımlardan faydalıdır.

İyi niyete müstenit, rekabet hissinin doğmasını icap ettiren spor; vücudun sıhhat mekanizmasını harekete getirmekle kalmaz, ayrıca onu yapan insanda kuvvet, kudret, cesaret, soğukkanlılık irade bütünlüğü gibi bir takım hasletlerin vücut bulmasını temin ile bünye üzerinde çok müsbet tesirler meydana getirir.

Şu kadar ki; azı ve çoğu zarar, lüzumu kadarı çok faydalı olan spor; gerek benimsenirken, gerekse yapılırken bir takım hususiyetler taşır...

Bunların başında; bu işe daha yeni başlıyan gencin hangi spor branşını seçmesi, sonra da onu nasıl ve hangi şartlar içinde yapması gelir.

Vücut yapısı itibariyle gavet çelimsiz, âdeta sıska; yani boyu ile ağırlığı arasında 15 kilo gibi, fark taşıyan bir çocuk gavet ağır olan futbol, boks, güreş gibi bir spor çeşidi ile meşgul olursa; onun sıhhat ve sağlamlığı bu nevi çetin sporları yapmasına imkân vermez.

Diğer taraftan gavet şişman ve iri kıvım bir delikanlının Volevbol yahut Basketbol oynaması, atletizm branşında uzun veya yüksek atlaması kendisine ne maddî ne de mânevî bir şey kazandıramaz.

Daha önceki yazılarımızda da tebarüz ettirdiğimiz gibi, jimnastikle kavi hale getirilen insan vücudunun spor alanlarındaki başarısı onun sıhhat ölçüsüne, yapısının intizamına ve nihavet kudretinin mümarese (yani antrenman) ile takvivesine bağlıdır.

Spor hekimliği sahasında ihtisas yapmış bir doktorun kontrolundan geçmesi gereken genç; kalb, ciğerler ve diğer bütün uzuvlarının sağlamlığı tebeyyün ettikten sonra, kendi istediğini değil, hekimin münasip gördüğü spor branşı ile meşgul olmalı, ayrıca ve en çok altı ayda sıhhî bir kontrolden geçmelidir.

Nitekim 3530 sayılı beden terbiyesi kanunu ve bu kanunun tatbikine ait nizamname ile Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünün talimatnamelerine göre; kulüplere kayıtlı delikanlılar her mevsim, muayyen bir zamanda bu teşkilât doktorları tarafından muayene edilmekte ve yapılan muayeneleri sonunda rahatsızlıkları sabit olan sporcuların o sezon spor yapmalarına müsaade verilmemektedir.

Sporun bir ilim haline geldiği yirminci yüzyılda, bu icaplara riavette yapılacak herhangi bir kusur; büyük emeklerle meydana çıkmış gencin doğrudan doğruya hayatına tesir edeceği cihetle, bahis konusu yaptığımız mevzu sadece bir, üç, beş genci değil milletçe hepimizi ilgilendirmektedir.

Rahat yazı
Parker Quink
ile başlar

Gayet seyyal yazmayı temin eden Parker Quink Solv-x maddesini havi yegâne mürekkeptir.

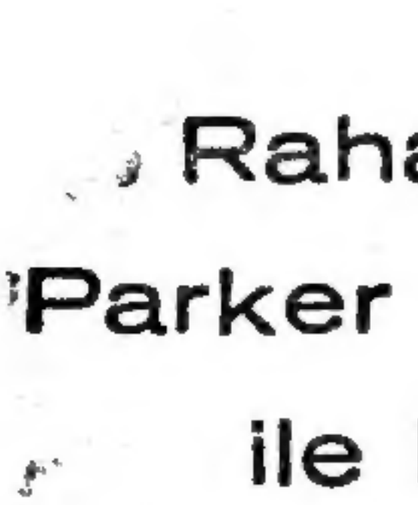

Solv-x, dolma kaleminizi koruyan ve yazarken temizleyen sihirli bir maddedir.
Okul ve ev için, lekeleri temizlenebilen yıkanır mavi (Royal Blue) Quink mürekkebi ile rahat edeceksiniz.
Kayıt ve vesika işleri için ise, sabit mavi-siyah Quink mürekkebini kullanınız.

KESKİN ZEKÂ

Altan — Anneciğim! Gel de bizimle «Hayvanat Bahçesi» oyunu oyna; olmaz mı? Haydi anneciğim, n'olursun?!

Anne — Peki oğlum, Haydi oynıyalım. Ama ben ne yapacağım?

Altan — Biz kafesteki fil yavruları olacağız, sen de o yavrulara şekerleme ve çukulata veren iyi ve güzel bir hanım olacaksın.